

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXI

Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, GRUODIS — DECEMBER 20, 1990

Nr. 247

Baltieji rūmai su pabaltiečių atstovais

Patarimas būti vieningiems

Washingtonas, 1990 gruodžio 17. (Viktoras Nakas — LIC) Penktadienį, gruodžio 14 d., prezidento Busho atstovai sukvietė JAV pabaltiečių atstovus aptarti veliausias įvykių, susijusių su Baltijos šalimis.

Valandą dešimt minučių trukusį pasitarimą pravedė JAV Valstybinio saugumo tarnybos atstovė Condoleezza Rice. Taip pat posėdyje dalyvavo Veteranų departamento sekretorius Edward Derwinski, kuris laikomas prezidento Busho neoficialiu ryšiniu su Rytų Europos kilmės amerikiečiais. Dalyvavo 13 pabaltiečių. Iš jų — devyni lietuviai, įskaitant Altos, JAV Lietuvių Bendruomenės bei Vliko atstovus.

Condoleezza Rice, kuri iš profesijos sovietologė, pirmą prabilo. Jinais pažymėjo, kad Busho administracija seka „sunkią padėtį“ Baltijos šalyse. Pasak jos, Valstybės departamento sekretorius James Baker nemažai laiko paskyrė Baltijos šalių klausimui kai jis susitikio su TSRS Užsienio reikalų ministru Ševardnadze Houstone. Pridūrė, kad ir prezidentas Bushas paminėjo Baltijos šalis kai Ševardnadze iš Houstono atvyko į Baltuosius rūmus.

C. Rice painformavo susirinkusius apie prezidento Busho pasimatymą su Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininku V. Landsbergiu. Rice sakė, kad jų pasimatymas buvo „labai geras“ ir „labai šiltas“. Nors jinais tame pasitarime nedalyvavo, iš ten dalyvavusio girdejo, kad prezidentas Landsbergis „padarė labai gerą įspūdį“ prezidentui Bushui. Rice teigė, kad V. Landsbergis prez. Bushui plačiai išaiškino grėsmę Lietuvai, kuri ateina iš ultrakonservatyvių jėgų Sovietų Sąjungoje.

Šalpos klausimai

Toliau, Rice paaiškino JAV sprendimą šelpiti Sovietų

Sąjungą. Tos šalpos klausimą sudaro keturi elementai: 1) JAV valdžios kreditų garantijos Sovietų Sąjungai, išplaukiančios iš laikino sustabdymo vadinamos Jackson-Vanik pataisos, kuri uždraudė kreditų tiekimą, kai TSRS griežtai apribojo skaičių žmonių, galinčių emigruoti iš TSRS, 2) vaistų ir kitų medicinos reikmenų suteikimas, 3) pritarimas nepilnos narystės suteikimo Sovietų Sąjungai tarptautiniame IMF fonde, 4) techninė pagalba sovietams, kad jie pajęgtų maistą išskirstyti savo piliečiams, Rice paminėjo, kad antras ir ketvirtas punktas galėtų duoti naudos ir Baltijos šalims. Busho administracija nori, kad dalis maisto bei medicininės šalpos pasiektų ir Estiją, Latviją bei Lietuvą.

Po jos pastabų įvairių organizacijų atstovai turėjo progą pareikšti savo nuomones, pateikti klausimus bei pageidavimus. Bene daugiausia komentarų susilaukė Rice aiškinimas, kad JAV remia pabaltiečių „laisvą apsisprendimą“. Pabaltiečių atstovai teigė, kad tokia oficiali laikysena nėra priimtina, aiškinu, jog Busho administracija turėtų nedviprasmiškai pasisakyti už Baltijos šalių „nepriklausomybės atstatymą“.

Derwinskio patarimas

Veteranų departamento sekretorius Derwinski diskusijų metu tylėjo. Gaile posėdžio jam leista tarti žodį. Jis pabrėžė, kad Prezidentas Bushas jo neprašė ateiti į šį posėdį. Jis atėjo, nes, pasak jo, Pabaltijo klausimas jam svarbus. Derwinski gynė prezidento Busho politiką, sakė, kad „mes esame laimingi, kad turime prezidentą, kuris supranta užsienio politiką“. Jis ragino, kad pabaltiečiai būtų kantrūs, tikino, kad prezidentui Bushui tikrai rūpi Baltijos šalys. Derwinski patarė, kad Amerikos pabaltiečiai nepasiduotų ir būtų vieningi.

Rusų savaitraštis Lietuvoje

Kaunas. Spaudos kioskuose pasirodė naujas laikraštis rusų kalba „Kaunaskij vestnik“, kurio steigėjai yra grupė rusų inteligentų, remiančių Lietuvos nepriklausomybę ir buriančių savo tautiečius į Kauno miesto rusų kultūros bendruomenę, rašo Eltos korespondentas Henrikas Labanauskas.

Lietuvos Respublikos atkūrimas, — pasakė laikraščio redaktorė Žana Korsukova, — paskatino ir kitų tautų žmones, gyvenančius čia, prisiminti beveik užmirštus papročius ir tradicijas, rūpintis žmonių dvasingumu, jų kultūrinio išprusimu. Mes siekiame, kad įvairių tautų žmonės Lietuvoje vieni kitus teisingai suprastų ir gerbtų.

Kaunas turi senas lietuvių ir rusų mokslininkų, kūrybinės inteligentijos bendravimo tradicijas. Čia gyveno ir vaisingai dirbo dailininkas Mstislavas Dobužinskis, architektas Vladimiras Dubeneckis, daug gražių puslapių į Vytauto Didžiojo universiteto metraštį įrašė profesoriai kultūros istorikas Levas Karsavinas, finansistas Nikolajus Pokrovskis, teisininkas Michailas Jaščenko.

Spektaklius režisavo Michailas Čechovas, miesto teatro scenoje aidėjo galingasis Fiodoro Šalpieno balsas, Laisvės alėjoje vaikščiojo Nobelio premijos laureatas Ivanas Buninas. Prieš karą Kaune buvo leidžiama keiliolika laikraščių rusų kalba.

Pokario metais tautų draugystė tapo paradine, įžymių rusų kultūros veikėjų vardai buvo nutyliami. Kai kurie iš jų emigravo arba atsikūrė Sibire. Todėl laikraštis rūpinis ir jų gero vardo bei atminimo sugrąžinimu.

Japonai tai daro tik spaudžiami

Tokio. — Reuteris praneša, jog Japonija pasakė, norėdama prisidėti prie pasaulio kraštų pastangų išgelbėti nuo bado Sovietus, skiria 100 mil. dol. už kuriuos Sovietų Sąjunga gales pirkti jiems reikalingų maisto produktų. Paskola bus duodama per Japonijos Eksporto-Importo banką. Japonija taip pat yra paskyrusi 3.75 mil. dol. sovietams per Raudonąjį kryžių. Bet Japonijos Užsienio reikalų ministerija paaiškino, kad tai ne-reiškia Japonijos vyriausybės

„Mes ir vėl grįžtame į griežtą Centro diktatūrą“, pasakė nusimines Rusijos Respublikos prezidentas Boris Jelcinas, kaire, kuris čia matomas su prez. Michailu Gorbačiovu Sovietų Sąjungos Liaudies deputatų kongrese.

Vyksta arabų slapsti pasitarimai

Amanas. — Arabų kraštai tyliai deda pastangas, kad prasidėtų pasitarimai tarp Irako ir Saudi Arabijos, praneša Jordano oficialus pareigūnas. Ši iniciatyva kilo po to, kai prez. Bushas pasiūlė prez. Husseinui pradėti pokalbius su Amerika. „Dalykai pradėjo atsirasti savo vietose“, pasakė AP korespondentui šis jordanietis, prašęs neminėti jo pavardės.

Arabai sutinka pradėti pasitarimus sienos klausimu tarp Irako ir Kuveito. Tada galėsias Irakas patenkinti Amerikos reikalavimą pasitraukti be sąlygų. Tada arabų pasitarimuose gali būti susitarta, kad Irakas nuomos iš Kuveito dvi salas su alyvos šaltiniais, bet prieš tai turi būti paleisti visi užsieniečiai, kas dabar ir daroma.

Nuolatiniai pasitarimai

Jordano ir Irako pareigūnai reguliariai susitinka nuo pat krizės pradžios. Oficialiai Irakas paneigė šias žinias, tačiau jose yra nemaža tiesos. Kai Irakas ir

Amerika ruošiasi pasitarimams, tai norima sudaryti vaizdą, kad arabai tarp savęs nesitaria, sako tas pats jordanietis. Todėl Irakas pakartojo, kad Kuveitas yra 19-ta jo provincija.

Reikia atminti, jog Irako prez. Husseiną arabų valstybių konferencijoje pasakė, jog, jei Izraelis nukreips savo branduolinius ir cheminius ginklus prieš arabus, tai Irakas atsakys su masės naikinamaisiais ginklais. Jam pritarė susirinkę arabų vadai.

Taip pat kalbėdamas 15 karalių, Seikų ir prezidentų, Jordano karalius Husseiną ragino arabus panaudoti savo alyvos turtes pasaulio politikos įtaigumui sau palankia prasme. Ši arabų konferencija parodė arabų augančią vienybę prieš Vakarų ir Izraelio politiką. Kiekvienas arabų kraštas turi prisidėti prie bendrojo arabų reikalo ir kovoti už savo saugumą, kalbėjo Saddam Hussein.

Arafato žodis

Uždaroje arabų vadų sesijoje Palestinių Išlaivimo organizacijos vadas Arafatas kalbėjo, jog Izraelis siekia dar daugiau okupuoti arabų žemių, kad sudarytų „didesnį Izraelį nuo Nylo iki Eufrato“. Buvo pasisakyta prieš Amerikos finansavimą Izraelio, kuris ruošiasi naujai agresijai ir savo teritorijos prapleitimui. Amerika yra atsakinga daugiausia už Izraelio prieš arabišką politiką. Pranešama, jog Irakas turi ilgų distancijų branduolinių raketų, kurios gali pasiekti Izraelį, neiskiriant ir labai pavojingų cheminių ginklų.

Jeruzalėje Izraelio ministeris pirmininkas Shamir pareiškė savo susirūpinimą arabų vadų pareiškimais šioje konferencijoje. Jis pasakė, kad Irakas pasiuntė kareivius dalinį į Jordaną, kurie užėmė pozicijas netoli Izraelio sienos.

Žydų emigracija neramima

Arabų vadai kalbėdami vienas po kito, pareiškė, jog jie turi 65% viso pasaulio alyvos rezervų ir todėl pasisakė už savo įtakos išplėtimą tarp tų valstybių su kuriomis jie prekiauja. Arabai yra susirūpinę žydų emigracija iš Sovietų Sąjungos, nes jie apgyvendinami Izraelio užimtoje Vakarų kranto ir Gazos teritorijose. Čia buvo pasakyta, kad iš Sovietų Sąjungos emigruos maždaug 750,000 žydų į Izraelį ir arabai reikiama protestu, kad jie įkurdinami okupuotose teritorijose.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Lietuvos televizija pranešė, jog prieš kurį laiką keli tūkstančiai Sovietų karių buvo atvežti į Ignalinos apylinkes, o paskutiniu metu atvežta dar keliasdešimt šarvuotųjų ir lauko virtuvių į Dukštų geležinkelio stotį.

— Vilniaus radijas pranešė, jog kai kur Lietuvoje renkami parašai už tai, kad Lietuva nenori nepriklausomybės ir nori toliau pasilikti Sovietų Sąjungoje.

— Valstybės sekretorius James Bakeris po sausio 3 dienos nevažiavo į Iraką, pasakė prez. Bushas spaudos konferencijoje. Jis pasiūlė daug datų, kada galėtų Bakeris atvykti pasitarimui, bet Irakas nė su viena nesutiko.

— Gynybės sekretorius Dick Cheney, liudydamas kongresniam komitete, pasakė, jog amerikiečių „kantrybė nedavė jokių rezultatų“ su Irako diktatoriumi, todėl Amerika turi ruoštis panaudoti karinę jėgą prieš Iraką.

— Rumunijoje praėjusį sekmadienį įvyko didžiulės demonstracijos paminint pirmąsias metines, kai buvo nuverstas Ceausescu komunistinė valdžia. Rumunai reikalavo pasitraukti ir dabartinę vyriausybę, kuri buvo demokratiškai išrinkta, bet joje vyrauja komunistai. „Dvylika mėnesių gana“, skandavo susirinkusi minia Operos aikštėje Timisoara mieste, kur prasidėjo pirmoji revoliucija.

— Sovietų Liaudies deputatų kongresas, kurį sudaro 2,250 narių, prasidėjęs pirmadienį, išrinko naują grupę deputatų, kurie įsteigė „Sojuz“ grupę su maždaug 550 nariu. Jų vadovs — pulk. Viktoras Alksnis — kritikojo vėl Gorbačiova, kad dėl jo „asmeninių klaidų, kraštas pateko į sunkią padėtį“. Viską, ką jis daręs vidaus politikoje, buvo klaidinga.

— Maskvoje Pietų Korėjos prez. Toh Tae Woo pasirašė su Sovietų prez. M. Gorbačiovu bendrų principų bendradarbiavimo sutartį, kuris pažadėjo daryti pastangas, kad Šiaurės Korėja pradėtų pasitarimus dėl abiejų Korėjų sujungimo.

Arabų konferencijoje nedalyvavo Sirijos prezidentas Hafez Assad ir Libano prez. Elias Hrawi. Egipto prezidentas, kuris visai neseniai lankėsi Maskvoje, arabų vadams padarė pranešimą uždame posėdyje.

Sovietų vadui keliamas nepasitikėjimas

Gorbačiovas prieš laisvę Pabaltijai

Maskva. — AP žinių agentūra pranešė, jog prez. M. Gorbačiovas kreipėsi į Liaudies deputatus, kad jam suteiktų dar daugiau teisių, kad išgelbėtų kraštą nuo politinio ir ekonominio sugriuvimo. Bet Sovietų prezidentas nepasiūlė naujų idėjų, kaip tik tas, kad būtų duota daugiau galių jam valdyti kraštą griežtais įsakymais ir kad galėtų „suvaldyti tamsiąsias tautiško jėgas“.

Gorbačiovo kritika

Jo kalbos pagrindinė tema buvo atstatymas tvarkos. Tai pati konservatyviausia kalba, primenanti senuosius laikus. Pačioje pradžioje Gorbačiova griežtai kritikavo deputatė Sazi Umalatova, vieno fabriko prižiūrėtoja iš Čiden-Ingush regiono. „Mes maldaujame duonos iš viso pasaulio“, kalbėjo ji, „bet ir su Vakarų pritarimu, Michailai Sergejevičiai, jūs pamiršote kieno prezidentu jūs esate. Žmonės pasitiekė jumis ir jūs apvylyte juos“. Buvo pirmą kartą iškeltas Gorbačioviui nepasitikėjimo klausimas. Bet tas klausimas buvo atmestas balsavimu, kai prieš tokio klausimo kelimą pasisakė 1,288 deputatai, o už pasitikėjimo balsavimą 426 deputatai, 183 susilaikius.

Gorbačiovo referendumo siūlymas taip pat betgi susilaukė daug kritikos, jo siūlomoji sutartis suvaržė respublikų teises dar labiau, negu iki šiol buvo. Po minėto balsavimo „Sojuz“ bloko Moldavijos deputatas pasakė, jis iš Gorbačiovo tikėjosi daug daugiau, bet ir vėl jis nieko naujo jiems nepasakęs. Prieš referendumą ir prieš federacijos sutartį pasisakė prieš Moldaviją, Gruziją, Lietuvą, Latviją ir Estiją. Rusija sutiksianti su sutartimi tik tuo atveju, jei Centras atsisakys daug savo iki šiol turėtų teisių į respublikas.

Atleiskite, klydau

Idomiausia tai, kad Gorbačiovas prisipažino daręs klaidas ir kaltino save už „neryžtingumą“ tvarkant ekonominius reikalus bei „nesusidorojant su nepriklausomybės sąjūdžių partizaninėmis taktikomis visame krašte“. Užsienio korespondentams tai priminė prisipažinimą nepadarę kalčių, kaip būdavo Stalino laikais.

Gal todėl Gorbačiovas ir prašė sau daugiau teisių. Jis aiškino deputatams, jog, jei Kongresas nepriims naujų įstatymų, kad Sovietų konstitucija yra „aukš-

— Buvęs prezidentinis kandidatas George McGovern, kuris pralaimėjo 49 valstijose 1972 m. prieš prez. R. Nixoną, paskelbė, kad jis vėl galvoja kandidatuoti 1992 metais į prezidento postą.

— Amerika ir jos sąjungininkai po sausio 15 dienos, pagal Jungtinių Tautų nutarimą, turės pilną teisę imtis karinių veiksmų prieš Iraką, jei nebus išvesta kariuomenė iš Kuveito.

— Bonoje vyriausybė paskelbė pradėjusi tyrimus, ar buvęs paskutinis Rytų Vokietijos vadas Lothar de Maiziere dirbo su slaptaja Stasi policija, nes buvo rasti dokumentai, kurie rodo jį buvus specialiu agentu.

čiausias autoritetas“, tai ir toliau vyks „įstatymų karas“ su respublikomis ir ekonomija dar labiau blogės. „Jei mes to nepadarysime, tai bus sugriauta valstybė ir atskiras dalis. Mes nebeturime laiko laukti. Situacija mus pagriebė už gerklės“. Jau paskutiniiais mėnesiais Gorbačiovas sutiko grįžti į tradicinį valdymą, kuriame KGB slaptoji policija, kariuomenė ir Komunistų partija vėl padės išlaikyti centrinę Kremliaus vyriausybę.

Tik dalis reformų

„Washington Post“ Maskvos korespondentas D. Remnick, rasydamas apžvalgą, pastebėjo, jog Gorbačiovas nesulaiko visu reformų, tačiau jis aiškiai apsisprendė prieš Pabaltijo respublikas ir kitus regionus, kurie nori atsiskirti nuo Maskvos. Gorbačiovas siūlo „valdančioje prezidentūroje“ nori turėti 15 respublikų vyriausius vadus ir Saugumo tarnybą, kurią sudarytų kariuomenės vadai, KGB ir Vidaus reikalų ministerija. Jo patarėjas Giorgi Sachanazarov pasakė, jog nepopuliarusis Nikolajus Ryžkovas, dabartinis ministras pirmininkas, nebus naujoje vyriausybėje. Bet visoje šioje sąrangoje paskutinis žodis priklausytų prez. Gorbačioviui. Respublikos neturėtų vykdomosios galios. „Tai nėra grįžimas prie diktatoriaus metodo ar arbitražo, kuriuos mes atmetame, bet mes turime išlaikyti tvarkos jėgą norime išvesti kraštą iš šios krizės“, pasakė jis deputatams.

Lietuva nedalyvauja

Savo kalba Gorbačiovas priminė griežtosios linijos komunistą Ligačiovą, kurį jis išvarė iš aktyvaus politinio gyvenimo. Ligačiovą yra deputatas ir dalyvauja kongrese. Jis pagyrė Gorbačiovo kalbą ir pasakė: „gal dabar mes esame kartu“.

Lietuva ir Armenija nedalyvauja kongrese, o Estijos ir Latvijos deputatai dalyvauja su sąlyga — jei nebus pripažinti respublikų įstatymai prieš Sovietų konstituciją, tai jų deputatai išeis iš Kongreso.

Pranešama, jog prez. Gorbačiovas uždraudė respublikoms tarp savęs pasirašyti prekybos sutartis. Jis dar kartą pakartojo, kad reikia turėti stiprią vyriausybę, griežtą tvarką, kad būtų vykdomi jo įsakymai, tik tada busias vel pristatomas maistas į centrą paskirstymui ir periferijai, sustabdyti nusikaltimai ir suvaldyti tautybių laisvės siekimai.

Po visos jo kalbos Rusijos Respublikos prezidentas Boris Jelcinas pasakė, kad vėl grįžtama prie griežtos Centro diktatūros.

KALENDORIUS

Gruodžio 20 d.: Teofilis, Atala, Dovyli, Gražvilė, Nergaudas.

Gruodžio 21 d.: Tomas apaštalas, Honoratas, Edburga, Girenė, Norgaudas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 7-13, leidžiasi 4-22. Temperatūra dieną 43 I., naktį 28 I.

KALĖDŲ EGLUTĖ „ŽIBURIO“ LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE

„Žiburio“ lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė sekmdienį, gruodžio 16 d., vyko Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre. Mokiniai gražiai suvaidino Rutos Mikulionienės vaidelį „Kalėdų sapnas“. Muziką ir dainavimą paruošė Rimas Kasputis. Vaidinimą ruošė padėjo Lelė Viskontienė. Mažuosius paruošė Taura Underienė. Dekoracijas sukūrė Saulius Polteraitis, Antanas Bulota ir Mindaugas Mingėla. Visi mokiniai atvykusiam Kalėdų seneliui įteikė savo dovanėles skiriamas beturčių vaikams. Kalėdų senelis visus vaikučius apdovanojo dovanėlėmis. Visi šio renginio dalyviai turėjo progos pabendrauti ir pasivaikinti tėvų komiteto paruoštomis vaisėmis. Eglutę rengė „Žiburio“ mokykla ir tėvų komitetas.

CHORO DEŠIMTMEČIO MINĖJIMAS

Šv. Antano parapijos choro veiklos dešimtmetis buvo paminėtas gruodžio 16 d. Ta proga buvo aukojamos šv. Mišios už mirusius choro narius: Adolfa Armali, Petra Bukšnį, Elena Kilikevičienę, Juozą Kalvaitį, Juliję Mečę Petrauską, Oną Ribinskienę, Marijų Sąjū, Juozą Sinkū ir Sigitą Žebraitį. Choro nariai turėjo ir savo darbų parodą, kurią atsilankė apžiūrėti prieš minėjimą.

Minėjimą pradėjo choro seniūnė Stefanija Kaunelienė. Invokacija sukalbėjo kun. Alfonsas Babonas. Visi choro nariai buvo pakviesti į sceną ir pagerbti jiems prisegant po gelytę. Apie choro dešimtmetį kalbėjo muz. Stasys Šližys, kviesdamas ir kitus parapičius įsijungti į choro eiles.

Minėję programos dalį atliko Stasė Bitlerienė, Stefanija Kaunelienė, Antonina Leparskienė, Genovaitė Norienė, Valentina Osteikienė, Česlava Plurienė, Natalija Šližienė, Aldona Tamulionienė, Bronė Viršilienė ir Danutė Želviene. Jos padainavo šešias dainas.

Stasys Garliauskas pasiūlė šampano tostą. Minėjimo dalyviai chorui dainuodami palinkėjo „Ilgiausių metų“. Po pietų visų dalyvių bendram dainavimui vadovavo muz. Stasys Šližys. „Lietuviškųjų melodijų“ radio valandėlė gruodžio 18 dienos laidoje perdavė pasikalbėjimą su choro vadovu Stasiu Šližiu ir seniūne Stefanija Kaunelienė.

Gruodžio 14 dienos „Lietuviškųjų melodijų“ radio valandėlė transliavo pasikalbėjimą su Lietuvos atstovu Washingtono Stasiu Lozoraičiu. St. Lozoraitis Detroito apylinkės lietuviams pateiktą reportažą apie Lietuvos Aukščiausiosios tarybos pirmininko lankymąsi Washingtono š.m. gruodžio 10-11 dienomis.

„LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ“ TRANSLIACIJOS

„Lietuviškųjų melodijų“ radio valandėlės gruodžio mėn. penktadieniais yra transliuojamos nuo 3-čios iki 5-tos valandos p.p. iš stoties WPON-AM banga 1460. Žinių santrauką apie įvykius Lietuvoje perduoda Antanas Zaprackas. Gruodžio 28 dienos laidoje girdesite

specialią lietuviškos muzikos laidą, kurią ruošia Edvardas Skiotys; šios laidos mecenatas — Lietuvių Fondas.

VAISTAI PAKELIUI I LIETUVĄ

Lietuvos Vyčių garbės narys ir Vyčių Pagalbos Lietuvai komiteto pirmininkas Robertas Boris pranešė, kad 40 pėdų ilgio konteineris su vaistais ir medicinos reikmenimis yra pakeliui į Lietuvą. „Michigan Catholic“ savaitraštis plačiai rašė apie šį Lietuvos Vyčių siuntinį. Lietuvos Vyčiai yra dėkingi Detroito lietuviams už aukas ir darbo talką pakuojuojant bei ruošiant konteinerį.

A. A. ANDRIUS BLIUDŽIUS

Agronomas Andrius Bliudžius, 75 m. amžiaus, gruodžio 12 d. mirė savo namuose, Southfield, Michigane. Velionis gruodžio 15 d. buvo palaidotas Holy Sepulchre kapinėse.

Velionis buvo baigęs Lietuvos Žemės ūkio akademiją Dotnuvoje. Buvo skyriaus viršininkas Lietuvos Cukraus bendrovėje. 1949 atvyko į Detroitą. Baigė Fordo techninę mokyklą ir iki išėjimo pensijon dirbo savo naujojo specialybeje.

Velionis priklausė lietuvių Bendruomenėi, Amerikos Lietuvių Tautinei sąjungai, St. Butkaus šaulių kuopai, Balfui. Rėmė skautus, Lietuvių Fondą, Tautos fondą, Balžeko muziejų, Lituanistinę katedrą ir kitas lietuviškas organizacijas.

Velionis paliko nuliūdusius žmoną Stasę, dukrą Vidą ir žentą Tom McAndren, anūkes Claire ir Laura, seserį Aldoną. Raudienę su šeima Californijoje, brolių Liudą ir seserį Danutę su šeimomis Lietuvoje, kitus giminės Kanadoje, JAV-se ir Lietuvoje.

Kun. Alfonsui Babonui ir kun. Viktorui Kriščiūnui sukalbėjus rožinį, vyko viešas atsisveikinimas su velioniu, kurį pravedė laidotuvių direktorė Yolanda Zaprackienė. St. Butkaus kuopos šauliai dalyvavo su savo veliava ir jų vardu atsisveikinimo žodį tarė kuopos pirm. Edvardas Mikus. Draugų vardu kalbėjo dr. Kazys Karvelis. Atsisveikinimas baigtas tautos himnu. Laidotuves tvarkė Baužos laidotuvių namai.

MŪSŲ MIRUSIEJI

Gruodžio 12 d. Holy Sepulchre kapinėse buvo palaidota a.a. Lilian Barbara Stašaitis — Gallison 66 m. amžiaus. Velionė yra buvusi Šv. Jurgio lietuvių parapijos narė. Paliko keturi vaikai ir du vaikaičiai, sesuo Ann Tamailis ir brolis Stanley Tushis. Gedulingos Mišios už velionės sielą buvo aukojamos laidotuvių koplyčioje.

Gruodžio 12 dieną, po gedulingų šv. Mišių Šv. Antano parapijos bažnyčioje, National Memorial Gardens kapinėse buvo palaidota Mary Mickus, mirusi gruodžio 9 dieną. Paliko sūnus Algird, John, Donald ir John Wisely, 15 vaikaičių, 8 provaikaičius ir daug kitų giminių Lietuvoje.

VYČIŲ DOVANA LIETUVAI

77-tame Lietuvos Vyčių suvažiavime (liepos 25-29

Šv. Antano lietuvių parapijos Detroito pirmoji nuotrauka prie vargonų 1981 m. birželio 12 d. Choro dešimtmečio sukaktis buvo paminėta gruodžio 16 d. Prie vargonų choro organizatorius ir vadovas mus. S. Šližys.

dienomis) Pitsburge daug laiko buvo skiriama svarstyti kaip padėti Lietuvai. Po išsimaus gailėstingos sesers Ritos Zakarkaitės pranešimo apie apverttiną medicinos padėtį Lietuvoje, kur ji praleido 2 mėnesius, suvažiavimas nutarė organizuoti medicinos pagalbą Lietuvai. Tam reikalui suvažiavime buvo surinkta 11,300 dol. Veliau šis vėjus davė 24,000 dol. Šie pinigai naudojami persiuntimo išlaidoms padengti.

Praėjusią vasarą vyčių veikėjai kun. Walter Stanevich, St. Mark's parapijos klebonas, Warren, Michigan (buvęs šv. Antano lietuvių parapijos klebonas) ir Robertas Boris praleido 3 savaites Lietuvoje, tyrinėdami, kas Lietuvai šiuo laiku yra reikalingiausia. Susitikę su Caritas pirmininke sesele Albina Pajerskaite, patyrė, kad medicinos pagalba yra dabar labai reikalinga. Buvusios pogrindžio vienuolės suorganizavo Caritas skyrius kiekvienoje parapijoje. Be to, jos planuoja steigti kliniką ir vaikų prieglaudą. Amerikoje Caritas atstovauja lietuvių religinė šalpa Brooklyne. Iš Amerikos gautus vaistus ir medicinos reikmenis Caritas paskirstys ligoninėms Lietuvoje.

Robertas Boris kreipėsi į Medical Relief, Inc., Detroito ir suorganizavo pakavimą vaistų bei medicinos priemonių, kurias gauna veltui iš šios organizacijos. Pirmas 40 pėdų konteineris su arti 15 tonų medicinos priemonių, 500,000 dol. vertės, buvo išsiųstas gruodžio 3 dieną į Lietuvą per Brooklyno Caritas atstovybę. Persiuntimo išlaidos 10,000 dol. Planuojama išsiųsti tris tokius konteinerius. Gražų darbą atliko ir atlieka Robertas Boris. Jis ne tik surado beveik neišsemiamą medicinos gėrybių šaltinį, bet sutelkė ir labai gražią pakavimo talką. Tris dienas dirbo 30-40 pakuotojų.

Norintieji šį Lietuvai naudingą darbą paremti čekius rašykite Lithuanian Catholic Religious Aid ir siuskite Medical Container Fund, c/o Robert S. Boris, 4970 Brookdale Dr., Bloomfield Hills, MI 48034, tel. (313) 642-4970.

B. Brizgys

I aukščesnius Lietuvos vyčių laipsnius pakeltieji 36-tos kuopos Chicagoje nariai. Sėdi iš k.: Margareta Norvaisis, Ona Wargo, Evelina Oželis, Valerija Vilūnas. Stovi kun. Fabijonas Kireilis, apeigoms vadovavusi Teresė Strolinė ir Vytautas Dijokas. Nuotr. Vyto Gestauto

Redaguoja Aleksandras Pakalniškis Jr., 1043 Fifth St., St. Monica, CA 90403.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS CHICAGOJE ŽINUTIS

— 36-tos kuopos vardu Evelina Oželis dėkoja Lietuvos Vyčių chorui, solistams, visoms kuopoms bei nariams, kurie dalyvavo šios kuopos 75-ųjų metų jubiliejuje. Ta pačia proga kviečia prisiminti a.a. Garbės narę Elena Shields maldose.

— Vidurio Amerikos Lietuvos Vyčių visos kuopos raginamos aukoti Lietuvai medicinines pagalbos siuntimo projektui. Aukas galima siųsti detroitieškiui Robertui Boris.

— Kunigai Puchenski ir Markus gruodžio 1 d. Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje rodo savo keliones Lietuvoje skaidres ir video filmą.

— Gruodžio 6 dieną „Seklyčioje“ įvyko 24-tos kuopos tradicines Kučios. Dalyvavo tik tos kuopos nariai.

— Sveikiname Gail Butts, Nijolės dukrą, kuriai buvo paskirta 2,500 dol. Lietuvos Vyčių stipendija!

— Gruodžio 8 dieną baigėsi, Nekalto Prasidėjimo parapijos 75 metų jubiliejaus šventė. Šią Marijos šventės dieną kardinolas Juozas Bernardin atnašavo šv. Mišias.

— Gruodžio 17 dieną Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje vyko 36-tos kuopos rengiamos Kučios.

— Naujai išrinktas 24-tos kuopos pirmininkas Stasys Markus, kartu su kitais kuopos nariais, sveikina visus vyčius Kalėdų bei Naujų Metų proga! Jis kviečia prisiminti a.a. Joną Paukštį maldose. Lapkričio 18-tą dieną Marijonų koplyčioje buvo aukojamos prisiminimo Mišios už a.a. Joną sielą.

— 112 kuopos Kučios gruodžio 18 d. vyko Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, Marquette Parke.

— 112 kuopa rengia metines Prisiminimo pamaldas Šv. M. Marijos Gimimo par. bažnyčioje Marquette Parke, 1991 metų sausio 5 dieną. Mišias atnašaus kun. Zakarauskas. Po pamaldų vyks pietūs ir apygardos posėdis parapijos salėje. Mišios prasidės 12:30 val.p.p. Kviečiame apygardos narius dalyvauti! Rezervuokite vietas skambinant Zuzanai Binkienei, (312) 471-4804 iki gruodžio 27-tos dienos.

— Lietuvos Vyčių choro metinis banketas sausio 12 d. ruošiamas Šaulių salėje, Chicagoje. Pradžią 7 val. vak. Patariama bilietus įsigyti iš anksto.

— Metinis „Lietuvos prisiminimų“ banketas vasario 3 d. ruošiamas Martiniečių pokylių salėje. Rezervacijoms kreiptis — Gery Mack, tel. (312) 927-1233.

Glenn ir Janina Perutis

LIETUVIŠKOS KALĖDOS MUZIEJUJE

Lietuvos Vyčių šokėjai Chicago Mokslo ir Pramonės muziejaus rengiamame tautybų eglučių ir kalėdinių papročių pristatyme pasirodys gruodžio 24 ir 25 dienomis. Lietuvių pasirodymai abi dienas bus 5 val. vak.

Lietuvos Vyčiai šoks tautinius šokius, dainuos lietuviškas dainas, supažindins su lietuvišku humoru. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti. Pasikviesime visus savo šeimų narius ir draugus. Yra būtina parodyti Mokslo ir Pramonės muziejaus vadovybei, kad lietuviai domisi ir vertina teikiama galimybe šia proga pasirodyti platesnei visuomenei.

Mokslo ir Pramonės muziejus yra prie ežero, 57 ir Lake Shore Drive sankryžoje. Įėjimas nemokamas. Automobilis bus galima pasistatyti prie vakarinio įėjimo muziejun.

Pranas Zapolis

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitymo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumeratą mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
U.S.A.	\$80 \$45 \$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90 \$50 \$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45 \$30 \$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)	
U.S.A. dol.) savaitinis	\$50 \$30 \$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyti savo nuodžiūra. Nesuaukštų straipsnių nesaujo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA

(Aukliai nuimami kabinetai)

Priklauso Holy Cross ir Christ Igloninėms

2434 W. 71 Street, Chicago

Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)

Pirm. antr. ketv. penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;

Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6561

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

SPECIALYBĖ — NERVŲ IR

EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101

Valandos pagal susitarimą

Pirm. 3 v.p.p. 7 v.v. antr. 12:30-3 v.p.p.

treč. užsėd. ketv. 1-3 v.p.p. penkt. ir šėd. 9 v.r. 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(1-312) 925-2670 arba (1-312) 469-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidus ir kraujo ligos

Ne chirurginis išsėptusiu venų

ir hemoroidų gydymas

5540 S. Pulaski Road.

Tel. (1-312) 585-2802

Valandos pagal susitarimą

Pirm. antr. penkt. 12:30 v.p.p. ketv. 2-7 v.v.

Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja

3315 W. 55 St., Chicago, IL

Tel. (1-312) 476-2112

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1 iki 8 val vak.

Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS

DR. EUGENE MCENERY

DR. JAMES BURDEN

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS

GYDYMAS BEI CHIRURGIJA

155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir

5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL

81 St. ir Keen Ave., Justice, IL

Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)

Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KIDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

3200 W. 81st Street

Kabineto tel. (1-312) 737-1168;

Rezid. (708) 385-4811

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS

2454 W. 71st Street

(1-312) 434-2123

Pirm. 2-7 Antr. ir

ketv. 9-12 Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;

Rez. (1-312) 778-9533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4255 W. 63rd St.

Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4

6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Kab. tel. (1-312) 471-3300;

Rez. (708) 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.,

Chicago, IL 60652

Pirm. antr. ketv. ir penkt. pagal susitarimą

DR. DANAS G. RAZMA

SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS

4700 W. 95 St.

Oak Lawn, IL 60453-2533

Tel. 708-636-3113

DR. DANA M. SALIKLIS

DANTŲ GYDYTOJA

10442 W. Cermak Rd.

Westchester, IL 60153

Tel. 708-531-1113

Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

Ar „demokratija“ yra tik

AKIMS DUMTI?

Pažįstantieji arabų kraštų istoriją, politiką ir būdą JAV spaudoje ragina krizę Persų įlankoje matyti ne vien tik siaurais „JAV interesų akimis. Iš tikrųjų, rašo vienas arabų kilmės amerikietis, niekas geriau nežino, negu patys arabai, kad Saddam Hussein ir Irakas yra demokratijos kapinynas. Tačiau, amerikiečių manymas, kad sunaikinus Husseiną išsprends Artimųjų Rytų problemas, yra klaidingas. O tos problemos ten buvo jau seniai prieš Husseiną atėjimą valdžion – ir nemaža dalim atsirado dėl ligšiolinės JAV politikos.

Ko JAV medija nerodo ir Busho politika nepaiso, tai kad Artimieji Rytai nėra viena tik „alyvą gaminantys smiltynai“, o arabų tautų apgyventi kraštai, turi savas istorijas, savitą kultūrą, garbingą praeitį, okupacijos laikus ir laisvės troškimus, kurių JAV – ne tik nerėmė, bet staciai trukdė, tam, kad išsaugotų savo kontrolę alyvos šuliniių kranių ir savo „anti-komunistinį“ sąjungininką Izraelį.

O JAV-ių blogi santykiai su arabų tautomis prasidėjo jau po II-o Pasaulinio karo, kai JAV, imdamosios komunizmo sulaukymo („containment“) politikos, visa pasaulį matė tik juoda ar balta – tik pro-komunistini, ar anti-komunistini. Gi 1950 dešimtmetyje, iš po anglų ir prancūzų kolonizmo išsilaisvinusius arabų kraštus žavėjo Egipto Gamal Abdul Nasser skelbiama neutralumo politika. Anot vieno arabo diplomato: „JAV-ės mums sakė – jūs arba su mumis, arba prieš mus – kaip tik tuo metu, kai buvome benusi-kratų europiečių kolonizmo. JAV tuo metu mus prievartavo joms paklusti“.

Tačiau didžiausia kliūtis ge-riems JAV ryšiams su arabų kraštais yra JAV atkaklus rėmimas 1948 m. iš arabų žemių sukurto Izraelio valstybės. Nors iki 1960 dešimtmečio vidurio, JAV-ės dar išlaikė šokią tokią lygsvarą savo laikysenoje arabų-Izraelio konflikto atžvilgiu, po arabų-Izraelio karo 1967 m., JAV politika žymiai pasivertė Izraelio naudai, išstremtų palestiniečių sąskaiton.

Arabai dar nėra užmiršę, kad JAV-ės, kurios dabar taip stipriai stoja prieš Kuveito okupaciją, žiūrėjo į kitą pusę, kai Izraelis okupavo Vakarinių Krantų, Gazos Ruožą, kai pasigrobė arabiską rytinę Jeruzalę pusę ir kai ji užpuolė Libaną. Jungtinės Tautos praleisdamos tik tas rezolucijas, kuriose „apgailestaujamasi“ „apie jų pusį“ vykdomas smurtas.

Tačiau tai nereikšmė, kad prieš Kuveito invaziją viskas buvo tvarkoj Persų įlankoje. Anot vieno arabų kilmės žurnalisto, daugumas arabų pripažįsta, kad Persų įlankos valstybių valdovai alyvos tiekimą reguliavo ne pagal arabų bendrus interesus, bet pagal amerikiečių poreikius ir kad jie yra bejėgiai pasipriešinti, kai JAV politika remiant Izraelį pakenkia palestiniečiams. Už garantijas pastoviai teikti alyvą arabų kraštai susilaukė JAV karinės pagalbos. O Persų įlankos kraštų valdovai – Kuveitas nebuvo išimtis – šiek tiek pajamų panaudojo kraštui, nemažai pasikyrė Palestiniečių paramai, bet daugiausia investavo Vakarų kraštuose. Tad ir alyvos pelnas grįžo į Vakarų.

Arabų kraštų gyventojų pyktis augo, matant, kaip jų valdovai iš tikrųjų yra vakariečių pramoninių galybė. O nežinint to, tiems patiems valdovams teko pergyventi nužemimą, kai saudžiai prašė pirkti JAV ginklus, ir kai Washingto-

nui atsisakius jiems ginklus parduoti, jie turėjo jų prašyti iš Did. Britanijos.

Ir Jordano karalius Hussein buvo įžeistas, kai JAV kongresas prieš patvirtindamas karinę paramą Jordanui, reikalavo, kad karalius Hussein turtųsi su Izraeliu. Nors vėliau šią sąlygą asmeniškai veiksmu pašalino JAV prezidentas, tai užpykino karalių Husseiną. Tad nėra ko stebėtis, rašo vienas Vidurinių Rytų politikos žinovas, jei Jordanas nepuola į pagalbą JAV-ėms ir jei Jordane vyksta antiamerikietiškos demonstracijos.

Ir pastangose padėti priėti taikingų sprendimų Artimuose Rytuose JAV-ės nepasirodė patikimos. Po to, kai JAV-ės itikimo Palestiniečių Laisvinimo Organizaciją (PLO) padaryti įvairių nuolaidų taikos dēlei, JAV-ės vienok „nesugebėjo“ atvesti Izraelio prie derybų stalo, ir be to, po nepavykusio palestiniečių teroristų puolimo, JAV-ės iš viso nutraukė pokalbį su PLO, nors Izraelio represijos prieš palestiniečius nemažėja, o didėja.

Nepadedama Amerikai ir tai, kad JAV-ės apsilanke arabai pamato, kad JAV-ėse arabai yra laikomi tik nešvariais alyvos tiekėjais, teroristais ir kupranugarų varovais. Kai Izraelis vis žiauriau „tvarko“ palestiniečius, JAV-ės Izraeliui nestato jokių sankcijų, o tik pakartotinai remia atidėliojimą derybų dėl Palestiniečių savarankiskumo savuose kraštuose. Ar kitaip jos elgtis Lietuvos atžvilgiu?

Tuo tarpu, Saddam Hussein save laiko ne tik Irako teisų užtikrintoju, bet ir visų arabų garbės gynėju. Irakas jau nuo seno Kuveitą laiko Irako dalimi, o kai Kuveitas savo nesaisotum alyvos tiekimo pradejo kenkti ne tik Irakui, bet ir kitiems arabų kraštams, Saddam smurtu paėmė reikalus ir savo rankas. Nupiešęs nuosaukius arabus, kaip Egipto Mubaraką ir Saudi Arabijos al-Saud, kaip vakariečių pataikūnus, jis skelbiąs vedas arabus ir savarankiskumą. Net ir arabai, kurie smerkia jo smurtą ne tik prieš Kuveito gyventojus, bet ir prieš savo tautiečius, gali patikėti, kad pasaulį vienok valdo ne tie, kurie moka taikingai derėtis su galingaisiais, o tie, kurie smurtu pasigrobia, ko jiems reikia.

Gi pasaulis nieko nedarė, kai Turkija pasigrobė dalį Kipro salos, kai rusai pasigrobė Afganistaną, kai JAV užpuolė Libiją, kai savo kariais tvarkė reikalus Panamoje – grynai prezidentiniu įsakymu. Mes lietuviai dar pridėtumėm ir nuo II-o Pasaulinio karo tebesitęsiančią sovietinę Pabaltijo okupaciją bei jų vedamą besikuriančių kraštų kurtymą ir užimimą. Tačiau labiausiai arabai supranta, kad jokie Izraelio veiksmai prieš Libaną ar kitus kaimynus nevyksta be JAV-ių toleravimo, jei ne rėmimo.

Tad nenuostabu, jei arabai, pasižūrėję į turtingą Vakarų pasaulį, pasidaro tokias išvadas apie politinę tikrovę žemėje ir ne taip lengvai patiki „demokratijos mitui“, kuriuo mąjo-dami Vakarai ir toliau nori naudotis mažesniais pasaulio kraštais. Tad nors Saddamo metodai ir smerktini – ne tik mūs, bet ir daugumos arabų akys, – jei Vakarų galingųjų kraštų valdovai bet kur pasaulyje toleruos smurtą, kolonizaciją, okupacijas bei ekonominę vergovę, nepatiks jų demokratiniams šūkiams, ir kas gali, užpašilpėsniuose, besivystančiuose kraštuose, ginkluos ir stengsis jų ginklu galia pasinaudoti.

Arabų kraštų gyventojų pyktis augo, matant, kaip jų valdovai iš tikrųjų yra vakariečių pramoninių galybė. O nežinint to, tiems patiems valdovams teko pergyventi nužemimą, kai saudžiai prašė pirkti JAV ginklus, ir kai Washingto-

NEPAMIRŠKIT DAINAVOS!

Pasikalbėjimas su Vytautu Petruliu,
Dainavos jaunimo stovyklos direktorių tarybos pirmininku
ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Rugsėjo 29 dienos posėdyje Dainavos jaunimo stovyklos direktorių taryba išsirinko Vytautą Petrulį pirmininku postui. Šia proga kreipiamės į naująjį pirmininką, norėdami sužinoti, kaip patvirtinti šią stovyklavietės darbais, padėti, ateities planais.

Pirmiausia, sveikiname naujosios pareigos. Nepaslapstis, kad svarbiems lietuviškosios veiklos postams ypatingos konkurencijos kaip ir nėra. Kas paskatino ryžtis ir sutikti Tarybos pirmininko pareigas?

Gyvenant Detroito apylinkėje, Dainavos pašonėje yra sunku likti abejingų Dainavos rūpesčiams. Vienu ar kitu būdu prisidėjus prie jos augimo nuo pirmų dienų, aiškiai matau, kad ne tik šiandien, bet ir ateityje jai reikės nemažiau pagalbos kaip ir praityje. Tai ir sutikau keliems metams atiduoti savo duoklę. O konkurencijos ir darbo postus tikrai per daug nėra.

Direktorių taryboje esate buvęs anksčiau ir dabar. Kaip apibūdintumėte esamą tarybą?

Taip. Esu buvęs Tarybos nariu ir anksčiau. Bet kai vieną pavargstą ir pasitraukia iš vadovaujantį postą, kas nors turi užpildyti tas tuščias vietas. Buvęs ilgametis Tarybos pirmininkas kun. Viktoras Dabušis, šį rudenį miręs po ilgos ligos, daug darbo ir pastangų idėjas į Dainavos augimą, tikrai yra davęs mūsų visų padekos. Dabartinėje Taryboje yra labai daug jaunų ir nuosirdžių Dainavos rėmėjų. Yra ir pora veteranų, jų tarpe ilgametis ir nepaprastai darbštis buvusi administratore Jadvyga Dabušienė ir ilgametis kartotekos vedėjas Bronius Polikaitis. Tai aš ir žiūriu į savo kadenciją kaip į tiltą tarp užtarnavusių veteranų ir jaunų, daug vilčių teikiančių Tarybos narių.

Paprastai tarybos daro sprendimus, o kiti tuos sprendimus vykdo. Dainava turi savo pastatus, inventorių, rajoną. Kas iš tikrųjų visus reikiamus darbus atlieka?

Normaliai Tarybos užduotis yra ruošti ateities planus, juos

tvirtinti ir daryti įvairius sprendimus. Tačiau paskutiniu metu, sumažėjus Dainavos Globos komitetų veiklai ir neturint nuolatinės valdybos, Tarybos rūpesčiai padidėjo. Dainavos kasdieninius reikalus tvarko administratorius, o šį rudenį iš šių pareigų pasitraukus Albinui Grigaičiui, Dainava administratoriaus neturi. Tai didelis rūpestis. Priežiūros, švaros bei remonto darbai yra atliekami samdomu darbininkų pagalba. Labai didelė parama Dainavai yra nuosirdžių tautininkų būrys iš Clevelando, kurie suorganizuoja pavasario ir rudens savaitgalines talkas Dainavą aptvarkyti iš lauko ir iš vidaus. Prie jų prisideda ir keli detroitiečiai, ir visi kartu atlieka daug darbų. Šią vasarą atnaujino sporto aikštę, o rudenį išvežė ir sudėgino, daug sulaužytų medžių, sutvarkė Baltųjų namų salę ir virtuvę. Mes laukiame tokių grupių daugiau ir dažniau.

Kokie svarbiausi darbai dar prieš akis?

Dainavos darbai ir rūpesčiai nesibaigia. Valstybės inspektoriatui dažnai turi naujų reikalavimų. Pastatai sensta, reikalauja nuolatinės priežiūros. Stovyklautojai vis pageidauja geresnių buitinių sąlygų. Inventorius nusidėvi. Iki šiol buvo sunku gauti gerų darbinių vasaros darbus. Stovyklos nuomotojai dažnai šeiminingauja pagal savo nuosirdžius, nekremdami dėmesio į Dainavos taisykles. Nuolatinis rūpestis suvesti finansiskai galą su galu. Draudimo mokesčiai kyla. O ateityje nieko šviesesnio nematyti.

Koks yra Dainava besirūpinančių svarbiausias rūpestis?

Vienas iš svarbiausių rūpestių yra finansai. Kaip žinote, vasaros sezonas yra trumpas – tik 8-10 savaitės. Tų pajamų neužtenka išlaikyti stovyklą visus metus. Reikia sukelti susidomėjimą ir pritraukti įvairias grupes likusių laikų, nes patalpos, tinkamos visų metų naudojimui, stovi tuščios didžiąją metų dalį. Praityje Dainava sulaukdavo nemažai aukų. Paskutiniu metu tos aukos labai sumažėjo.

Vytautas Petrulis

Aiškiai jaučiame išsivijojimo dėsnių ir jos finansinę paramą atsistatantiai Lietuvai. Ta parama Lietuvai yra labai svarbi, bet neleistina pamiršti ir tokių svarbių išsivijojimo institucijų, kaip jaunimo stovykla. Išsivija nuosirdžiai ir gausiai aukoja įvairiems politiniams fondams, bet sunku pasakyti, ar jie pateisina aukotojų viltis.

Koks yra didžiausias džiaugsmas?

Didžiausias džiaugsmas yra jauniosios kartos įsitraukimas į Dainavos rūpesčius ir administraciją. Kai Dainavos steigėjai, kaip Dabušiai, kun. V. Dabušis ir kt. išeina į užpelnytą poilsį, jų vietas užima jaunesnė karta, karta pati jaunystėje stovyklavusi Dainavoje ir kurių vaikai naudosis Dainavos lietuvišku bei krikščionišku auklėjimu dar daug metų.

Jei koks aityvaras netyčia atneštų, sakykim, 100,000 dol. laimikį Dainavai, ką su juo darytumėte?

Jei Dainavai pasitaikytų tokia laimė, tai vertingų projektų tikrai netrūktų. Mano manymu dalį tos sumos reiktų laikyti kaip rezervą ir jo palūkanas naudoti deficitui padengti. O kitą dalį panaudoti Dainavos atnaujinimui. Ypatinai Baltiesiems namai, kurie būna naudojami visus metus, tiesiog prašosi naujų baldų. Tai padėtų prailginti nuomavimų sezoną, patenkintų daugiau reikalavimų stovyklaujančių – suaugusių bei nelietuvių – pageidavimus. Šiuo metu Dainava negali varžytis su paprastais viešbučiais, kurie turi puikiasias sąlygas rengti suvažiavimus, konferencijas ar kolekcionijas.

Nors gal dar per anksti

klausti, bet kaip atrodo 1991-ųjų metų vasaros stovyklų kalendorius? Ar dar yra laisvo laiko ir pas ką kreiptis tolimesnei informacijai?

Ateinančių metų kalendorius dar nėra sudarytas. Vasaros sezonas būna užimtas eilės grupių, kurios jau daug metų rengia stovyklas Dainavoje: ateitininkai moksleiviai ir sen-draugiai, Lietuvių Fronto bičiuliai, mokytojai ir Heritage (angliškai kalbančių) grupė. Bet visuomet būna laisvų savaitų birželio mėn. pradžioje ir rugpjūčio pabaigoje. Del informacijos prašome kreiptis į Dainavos Registratore Ritą Giedraitienę, 20129 Whitby Ct., Livonia, MI 48152, tel. (313) 478-8456.

Ar šio pokalbio proga norėtumėte ką pasakyti Dainavos alumnams, kurių prisikaučiujama tūkstančiais? Juk tai yra trisdešimt penkerių metų derlius.

Pagrindinis prašymas būtų – nepamirškite Dainavos. Siųskite savo augantį jaunimą į Dainavą rengiamas stovyklas. Kurie toliau nuo Dainavos gyvena ir jei kada pro šalį važiuojat, sustokit ir aplankykit. Taip kaip amerikiečiai alumnai savų mokyklų nepamiršta, nepamirškite savosios Dainavos. Jūsų auka visuomet labai laukiama ir vertinama.

Šio dienraščio skaitytojams būtų įdomu daugiau patirti apie jus.

Kaip ir daugumas detroitiečių, dirbu automobilių pramonėje jau 40 metų. Atvykau į Detroitą jaunas, pavyko surasti puikų merginą, tai greitai sukūrėm šeimą, auginome tris sūnus, o mokyti reikėjo po darbo. Dabar darbe, Fordo „Chassis Engineering“, vadovauju nedidelei grupei, tai galiu kiek daugiau laiko pašvesti Dainavai. Savo lietuvišką veiklą pradėjau vietos LB apylinkėje, esu JAV LB Tarybos narys, priklausau Lietuvnių Fronto bičiulių Sambūriui ir SALTAS sąjungos Golfo komiteiui; esu Lietuvos Fondo atstovas Detroito ir t.t.

Šiuo metu Dainava jokius ypatingos roles santykiuose su Lietuva neturi, nors svečius iš Lietuvos visuomet mielai priima. Šią vasarą Ateitininkų Federacijos pakviesti skulptoriai Bugailiškis ir J. Palūnas praleido vasarą Dainavoje. Jie ne tik praveddavo užsiėmimus stovyklautojams, bet taip pat puikiai papuošė Dainavą medžio skulp-

tūromis. Aš manau, kad labai reikalinga pasikeitimo programa – išsivijojimo su Lietuvos jaunimu įvairių stovyklų rėmuose.

Už penkiolikos metų Dainava švęs savo aukstinį jubiliejų. Nebūnant jokių pranašų, kaip Dainavą vaizduojatės to jubiliejaus išvakarėse?

Kai Dainava švęs savo aukstinį jubiliejų, aš būsiu laimingas, sėdėdamas medžio pavėsyje ir stebėdamas savus anūkus ir būrius jaunų lietuvių, besimaudantių Spyglio ežera. Aš esu optimistas ir matau Dainavai šviesią ateitį. Mano vizija yra Dainavos panaudojimas lietuviškai veiklai visus metus, ne tik vasarą.

Teko patirti, kad sekančiais metais Dainavai švenčiant 35-ųjų metų sukaktį, bus speciali loterija ir rėmėjų vasas. Tų vųjų ir progų aukoti yra apstu. Kodel reiktų aukoti Dainavai, o ne kitiems gal ir daugiau kilniems reikalingams?

Dainavai aukų reikia ir reikės. Taip pat ir jos nauda bei svarba ne tik lietuviškam jaunimui, bet ir mūsų išsivijojimo tautiniam ir kultūriniam gyvenimui nemažėja. O pagerinus sąlygas, šalia jau vykstančių veiklos – kaip Ateitininkų studijų savaitgaliai, mokytojų, muzikų ir tautinių šokių kursai, dar daug kas galėtų Dainavą pasinaudoti. Tik paskaiciuokim, kiek jaunimo yra perėję Dainavos stovyklas, kiek pažinčių bei draugystę užsimezgę ir kiek aktyvių jaunų veikėjų yra pirmus žingsnius žengę Dainavoje.

Aš tikiu, kad Dainava pilnai pateisino ir ateityje pateisins jos rėmėjų pastangas.

Dėkojame už šį pasikalbėjimą, geros sėkmės naujamajam Direktorių tarybos pirmininkui ir jo vadovaujamai Tarybai.

NORI KAPINIŲ VIETON KAREIVINIŲ

Ft. Sheridan kareivinės, užimančios 700 akrų ir turinčios 450 pastatų bei arti 100 medžių, esančios Michigano ežero pakrantėje, bus uždarytos. Tai poros bilijonų dolerių vertės nuosavybė. Veteranų reikalų sekretorius Edv. J. Derwinski daro pastangas, kad iš to ploto būtų skirta 188 akrai karių kapinėms, ypač tų, kurie iš Chicago apylinkių. Jis šį pasiūlymą iškels JAV kongrese.

ROJAUS PAUKŠČIO GRĮŽIMAS

RŪTA KLEVA VIDŽIŪNIENĖ

15

Motina tebemiegojo tarp sukrautų ryšulių sunkiu ir neramiu miegu. Visur jautėsi subruzdymas, tai buvo paskutinė kelionės stotis. Jonė liko Breslaujoje, – taip nesinorėjo ardyti savo sumažėjusios šeimynos, bet ji buvo užsipyrusi ten laukti savo Juzės ir prisidėjo prie kelių kitų lietuvių ūkininkų šeimynų. Tačiau dauguma nubalsavo kelione į Vieną, iš ten buvo gaunamos geriausios žinios, ir ten, atrodė, plaukė didžiausi pabėgėlių būriai. Ir štai dabar prieš akis žvilgo saulės šviesioje toji aukštinė, išsivijota Viena, miestas valsu, vyno ir meilės, pažįstama tik iš knygų ir operetų. Atrodė, negalėjo būti užgnaužęs Hitlerio batas viso šito miesto gyvumo ir grožio, negalėjo būti sunaikinęs žmonių draugišką ir linksmo būdą. Gal čia bus galima prisiglausti, palaukti praeinančio karo audros, sulaukti geresnių dienų.

Miestas buvo perpildytas. Apie kambarius nakvynei negalėjo būti jokios kalbos. Stotyje atrado ant daiktų besėdinčius žmones, kurie buvo atvykę į čia net prieš savaitę – jie miegodavo stotyje ir valgė iš savo ryšulėlių, užsigėdami prasta kava. Nuotaika truputį krito, bet sunku buvo tikėti nepasisekimu. Tautiečiai važiavo į Ringą, kur buvo įsteigtas lietuvių komitetas, pamažu, atrodė, visgi buvo galima įsikurti. Palikusi motiną sėdėti ant ryšulių, patraukė ten ir Juzė. Jai ten išrašė lietuviškai ir vokiškai pabėgėlių luddijimą bei patarė eiti į pereinamąją stovyklą, iš kur skirstoma į darbus. Nieko šviesesnio nežadėjo, bet ten buvo

nakvynė ir maistas. Kiti gi vėl baugino, kad iš ten siunčiama dirbti į ginklų fabrikas, o tai jau tikra mirtis nuo bombų. Patarė geriau bandyti ieškoti darbo ir pastogės mieste, klausinėjant gerų žmonių ir daugybės visokių tautybių pabėgėlių, kurie žinojo kiekvieną galimybę. Tokiu būdu daugumas jau buvo įsikūrę.

Ne, Viena dar nebuvo žuvusi. Vakaraus užsidedavo kavinėse šimtai šviesų, buvo galima gauti pyragaičių, kavos ir vyno. Buvo restoranai su gražia muzika bei programa, veikė Opera, teatrai ir cirkas. Sukosi didžiulis Praterio ratas ir stengdavosi nukreipti žmonių mintis nuo karo. Sunkiausia buvo su pastoge, atrodė, jog turint kur prisiglausti, jau būtų galima gyventi. Jūrą klausinėjo, maldavo, pyko. Pirmoji diena buvo nesėkminga ir teko nakvoti ant ryšulio, bet buvo įgyta daug patyrimo, išmoka spręsti iš žmogaus veido apie galimybes po jo stogu. Kitą dieną visgi pasirodė, jog lašiniai yra visagaliai. Senutė našlė susigundė ir sutiko laikinai priimti į savo negrįžusio sūnaus kambarį nepažįstamas lietuves pabėgėles. Tempė ryšulius, prakaitavo, rūbai buvo suglamžyti, batai purvini, plaukai nešukuoti. Kazė Varkalienė buvo netekusi viso gyvumo, viso savo patirškumo, tik tyliai dejavo nešdama daiktus, tai Jūratei teko viskuo rūpintis. Reikėjo įsiregistruoti policijoje, išsiimti maisto korteles, patepti šeiminingę lašiniams, kad leistų pasidaryti arbatos ir išsimaudyti. Kas toliau, ko griebtis? Šeimos su mažais vaikais tebesėdėjo stotyje arba eidavo į stovyklą, kur jie buvo fotografuojami, numeruojami ir paliekami nešvariose kambariuose Dievo valiai. Kiekviena diena atnešdavo vis naujus traukinius, pilnus tokių pat nuvargusių ir pasimetusių žmonių, kiekvienas sirenos balsas sukdavo bombų ir mirties baimę. Kaip buvo galima gyventi? O visgi gyveno, vylėsi ir laukė. Pamažu įprato į svetimą miestą, rado darbus ir pastogę. Pamažu vėl būriavosi vakarais, dalindavosi naujienomis ir patyrimais. Naujas veidas nešė iš tėviškos naujas žinias, jis būdavo įjungiamas

būrin ir juo būdavo rūpinamasi, lyg būtų atvykęs artimas brolis. Rotušės rūsiu didžiulė valgykla tapo lyg susirinkimų centras, ten nueiti buvo lygu pasiskaityti laikraštį – viską sužinodavai. Tik apie atskirtus prie apkasų vyrus niekas neatnešdavo jokių žinių, spėjo, kad jie pasištu kurį frontą. Tuo tarpu spauda rašė apie kritusį Kauną, Šiaulius, pagaliau Įsrujį ir Karaliaučius. Plaukai šiaušėsi, galvojant apie likusius tėviškelėje, bet nieko nebuvo galima padėti.

Ruduo plėšė nuo medžių lapus ir metė į dulkinas gaves. Jūratė gavo darbą metalo dalių fabrike, kurių paskirties niekas nežinojo. Pusiau miegodama kelėsi dar tamsioje, gėrė kartį kavą ir grūdosi su išvargusiu, mieguistų žmonių minia į tramvajų. Kelionė būdavo ilga ir tamsi, nuotaika slegianti. Kas toliau, ak, kas toliau?

Austrai pasirodė esą savotiški žmonės. Kadaise, turėdami gerą gyvenimą ir dirbdami vos keletą dienų savaitėje jie buvo draugiški, mėgo muziką, meną ir sve-timtautius. Daugybė kavinų buvo tapę jų antrais namais, jie ten sėdėdavo valandomis prie vyno stiklo ir jų linksmumui nebuvo galo. Sakoma, kad jei Karaliaučiuje kavinėje yra penki stalai ir ateis valgyti penki žmonės, jie kiekvienas sės prie atskiro stalo, gi Vienoje jie visi penki sės prie to patio. Tačiau dabar austrai buvo pikti. Jiems buvo atimta laisvė, tėvynė ir geras nerūpestingas gyvenimas, jie nenorėjo su tuo sutikti, jie jautėsi apiplėšti. Drauge su vokiečiais buvo atplūde ir ju miestą tiek daug svetimtautių, jie jų neketė ir nesuprato. Nuėjo praeitin Kaizerio Franz Josef laikai, muziejuose galėjai matyti jo laikų munderius ir puikius jo dvaro damų rūbus, priemiesčiuose kilo kalnan eilės puikų jaukių nemukų, skėstančių vynuogynuose. Bet lengvi valsi buvo nutile, karietos neberiedėjo Ringu pro puošnius viešbučius Operos link, ant aksomo ir aukso baldų Kaizerių rūmuose sėdo dulkės.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ FONDO INVESTAVIMAS LIETUVYBEI IŠLAIKYTI IŠEIVIJOJE IR LIETUVOJE

Orentas Balaišis
Lietuva

Laurensas Baliukonis
Lietuva

Nestor Ricardo Banylis
Argentina

Aukšė Bankaitė
JAV

Dainius Brazaitis
JAV

Gailė Butts
JAV

Nida Černiauskaitė
JAV

Luciana Gaidimaukaitė
Argentina

Alain Gromašauskas
Dominikonų Respublika

Juozas A. Izokaitis
JAV

Lydia M. Jurcytė
JAV

Ana Patricia Jušinskaitė
Brazilija

*Džiaugsmingų Šv. Kalėdų
ir
Laimingų Naujųjų Metų!*

Iš kairės: Algimantas Marcinkevičius, Lietuva; Vida Gasparkaitė, Lietuva; Dalė Tilindienė, Lietuva; Vaiva Ėringytė, Lietuva; Marius Krištapaitis, Lietuva; Elena Ėringytė, Lietuva; LF Pelnio skirstymo komisijos pirm. Povilas Kilius; Ramunė Chodosevičiūtė, Lietuva; LF tarybos pirm. Stasys Baras; Rita Meškauskaitė, Lietuva; Antanas Bartusevičius, Lietuva; Nijolė Stankevičiūtė, Lietuva; Mindaugas Žekonis, Lietuva; Daiva Stankevičienė, Lietuva.

LIETUVIŲ FONDAS

Asta Khavakh
JAV

Nora Isabel Mokoliūnas
Argentina

Jonas Navickas
JAV

Laura Angeles Borsini Pundyte
Argentina

Viktorija Ramonytė
JAV

Jūratė Simutytė
Lietuva

Vincas Staniškis
JAV

Diana Staniškytė
JAV

Marius Tijiūnėlis
JAV

Asta Tijiūnėlytė
JAV

Vaiva Vėžytė
JAV

Gintas Vilkelis
Lietuva

**LIETUVIŲ FONDAS
LITHUANIAN FOUNDATION, INC.
3001 WEST 59TH STREET
CHICAGO, IL 60629
Telef. (312)471-3300**

1990 M. LIETUVIŲ FONDO STIPENDININKAI

Trūksta nuotraukų: Justina Baškauskaitė, JAV; Nida Bichnevičiūtė, JAV; Dovilė Bieliauskaitė, Lietuva; Virginija Bruožytė, JAV; Giedrius Burčas, Lietuva; Salvinija Jautakaitė, Lietuva; Julius Keleras, Lietuva; Edmondas Salikis, JAV; Laima Šerkšnytė, Lietuva; University of Washington „exchange“ studentai: Arnoldas Bulovas, Aida Liubartaitė, Meilė Misevičiūtė, Gytis Tamėnas, Robertas Vageris.

PRISIMENAME A.A. PRELATĄ PRANCIŠKŲ JURĄ

1980 m. lapkričio 21 d. prelatas Pranciškus Mykolas Juras buvo pašauktas amžinybėn. Keturiolika metų prieš mirtį jis gyveno, o savo gyvenimo paskutiniaisiais mėnesiais buvo globojamas Matulaičio namuose Putname, priklausantiuose ir tvarkomuose Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolijos seselių. Matulaičio namuose jis apsigyveno, kai dėl amžiaus buvo atleistas iš klebono pareigų Lawrence ir tapo „pensininku“.

Nors ir pensininku būdamas, jis kuone kasdien vykdavo į Alką — Amerikos Lietuvių Kultūros archyvą, esantį apie tris ketvirtadalius mylios nuotolyje nuo Matulaičio namų. Alka — jo gyvenimo darbų regimas kūdikis, kuriai lietuviškos kultūros pasireiškimo medžiaga jis pradėjo rinkti 1922 m., vos tik įšventintas kunigu. Prelato surinktos ir jo toliau renkamos lietuviškos kultūros vertybės tilpo Alkos pastate, statytame 1962 m. paties ir jo sukelto misijomis. Atidavęs Alką (kultūrinės vertybės ir pastata) 1972 m. Lietuvių Katalikų Mokslo akademijai, jis vis tiek ir toliau rūpinosi Alka, tiek kultūrinių vertybių kaupimu, tiek tu vertybių apsauga ir tvarkymu. Ypač jis džiaugėsi, kai nauja Alkos vadovybė akademijos pavedimu pradėjo prižiūrėti, prie esamo pastato, statybą. Jis intensyviai sekė ir ragino statybą skubinti.

Prelatas, kai periodikoje rasdavo straipsnį apie Alką, džiaugsmu nesitverdamas, greitai pranešdavo apie tai savo draugams ir pažįstamiems, ypač lietuviškosios kultūros kėlimui ir apsaugai besirūpinantiems. Ypač dėkavo straipsnių autoriams, pasitęsusiems nuvykdamas pats padėką pareikšti. Tokių padėką pareikšti prelato atvykimų į mano namus turėjau keliolika, nes septintos dešimtys pabaigos metais ir aštuoniadesimtaisiais keliuose laikraščiuose, (Draugas, Darbininkas, Dirva, Tėviškės Žiburiai, Vytis, Bendradarbis, Medicina) buvo mano rašytų straipsnių apie Alką ir jos reikalus. Tuo pačiu jis prašydavo ir toliau garsinti Alką periodikoje.

Prelatas visą savo gyvenimą ligi pat mirties rūpinosi tikėjimo gilinimu ir plėtimu bei lietuviškosios kultūros kėlimu lietuviuose. Jis drąsino ir ragino ir vienuolyno seses tą misiją atlikti. Jis buvo ilgą laiką seselių remėjų valdybos pirmininkas. Buvo aktyvus lietuvių Kunigų Vienybės narys, kelis kartus pirmininkas, skatinamas kunigus skirti daugiau laiko tikėjimo ir lietuviškos kėlimui. Buvo jis daugelio kitų organizacijų, pat katalikiškų, skatinančių, narys, remėjas, o dažnai ir vadovybės narys. Kvietas, kartais ir nekviestas, dalyvaudavo tautiniuose lietu-

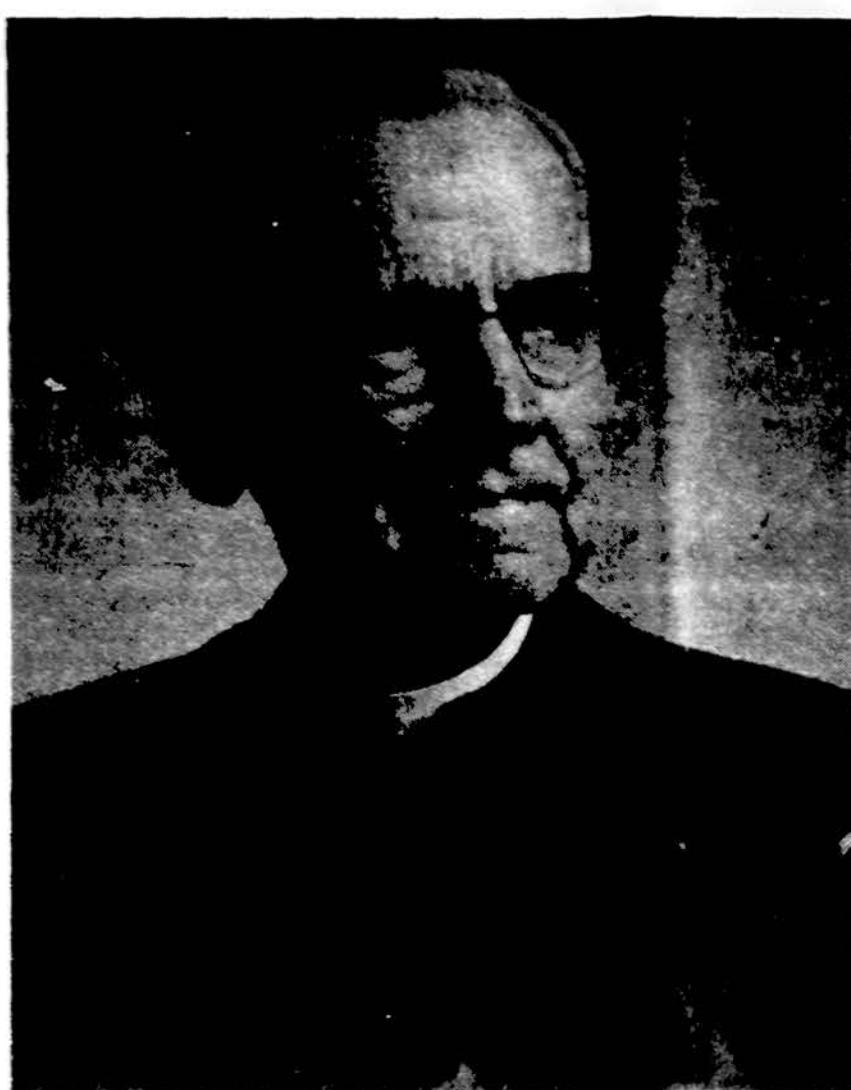
viškuose renginiuose, minėjimuose ir pan., dažnai atlikdamas prašomą ir jam skirtą vaidmenį: tardavo žodį, sukalbėdavo maldą pradedant susibūrimą, pasimeldžiant specialiomis intencijomis. Jis rėmė religinius ir lietuviškus reikalus ir finansiskai, pvz. Altą, Vilią, Lietuvių Bendruomenę, Balfą, Lietuvių Katalikų Mokslo akademiją, vienuolynus, ypač pranciškonų vienuolyną Kretingoje, kol II pasaulinio karo įvykiai tą rėmimą nutraukė. Jis ne tik prisidėdavo prie lietuviškų, ypač religinių, knygų leidimo, bet buvo daugelio tokių leidinių mecenatų ir leidėjų, o kai kurių knygų ir autorium. Jis globojo savitraštį „Darbininką“, kol tas buvo leidžiamas Bostone. Spaustuvės įrengimu vienuolynė Putname ir skatinimu bei bendradarbiu raginimu prisidėjo, kad buvo pradėtas leisti laikraštis „Eglutė“.

Jis pasistengė, kad būtų sudaryti išskirtiniai būriai asmenų atvykti į Ameriką iš stovyklų Vokietijoje, nes buvo pasiryžęs Lawrence įsteigti lietuvių kultūrinį centrą. Bet Lawrence nebuvo galimybės naujakuriams įsikurti, nebuvo darbų. Taip jam teko tik bendradarbiauti su kitur įsikūrusiais jo iškviestaisiais bei kitais lietuviškais centrais.

Darbu krūvį, ką tik labai jau suglaustai aukščiau minėtą, prelatas Juras įveikė nešti, nes buvo gyvenimo užgrūditas, turėjo gilų tikėjimą, ką laikė vertu pasiekti. Šią patvirtina visas jo gyvenimas.

Pranciškus gimė 1891 m. birželio 16 d. Bridų kaime, netoli Šiaulių, religingoje ūkininkų šeimoje. Šeimoje augo 10 vaikų, jis buvo septintasis. Tėvai buvo susipratę lietuviai, namuose išmokė Pranciškų skaityti ir rašyti, kas padėjo jam baigti per dvejus metus pradžios mokyklą gerai pažymiais. 14 metų turėdamas pradėjo dirbti krautuvėse. Pradžioje tik pagalbininku, o po kelių metų krautuvės varžėsi norėdamas turėti jį vedėją. Buvo įsijungęs į lietuvišką veiklą. Bet tas jo nepatenkino, nes turėjo igimtą dovaną žmonėms vadovauti, tik trūko autoriteto ir žinių. Trumpiausias kelias į vadovus tai tapti kunigu, ypač kad ir pašaukima kunigybei jautė. Tačiau privaliai pasimokiusio Kauno ir Vilniaus kunigų seminarijos nepriėmė. Artinantis į caro kariuomenės šaukimo metui, jam nenorint ten tarnauti, reikėjo pabėgti į Ameriką.

Amerikoje neturėjo globėjų, nes su ankščiau čia atvykusiu

A.A. prelatas Pranciškus M. Juras

giminių neturėjo nieko bendro, tai teko pačiam pragyvenimą užsidirbti. Dėlto teko būti vaistinės padėjėju, spaustuves pagalbininku, zakristijonu ir kitokiais nepelningais darbais verstis. Tačiau po kurio laiko įsijungė į lietuvišką katalikišką organizacijų veiklą, pasiekdamas net vadovybės postų (vyčiūose, ateitininkuose). Tačiau kunigystės siekimas neišgaravo. Bostono vyskupo padėdamas, mokėsi paruošiamojoje kunigų seminarijoje. Dėl blogos mitybos ir darbų perkrovimo, jis susirgo džiūva, kas sutrukdė jo mokslą. Pasveikęs vėl mokėsi seminarijoje, jau padedamas kun. Virmausko, Lawrence lietuvių parapijos klebono. 1922 m. Pranciškus baigė seminariją ir buvo įšventintas kunigu. Tuoj pat buvo jį paskirtas vikaru į Lawrence. Čia neužsibuvo, nes teko vykti į Lowell lietuvių parapiją perimti klebono pareigų. Kun. Virmauskui perėmus lietuvių parapiją Bostone, kun. Juras grąžinamas į Lawrence kleboną. Čia teko nemažai pastangų įdėti, kol į parapijų eiles buvo įjungti daug netikintųjų ir ateistų. Jam teko sutvarkyti bažnyčią, pastatyti mokyklą ir mokytojos seselėms buveinę. Jam kunigu tapus, brendo jo sugebėjimas vadovauti, apsispresti naudinguose krikščionybėje ir lietuvių siekimuose ir darbuose, ypač kad darbus galėjo remti finansiskai.

Aukštesniosios lietuvių išeivijos dvasiškijos, tiek Amerikoje, tiek Romoje gyvenančios, skatinamas ir padedamas buvo pakeltas į prelatus. Tai įvyko prieš Bostono vyskupo norą, dėl to santykiai su vyskupu pasidarė gana šalti, nors vyskupas ir neškrudė naujo prelato. Jau pensininku būdamas, 1975 m. prelatas Juras tapo šv. Pranciškaus ordono vienuoliu (pranciškonu), įsigijo ir vienuolio abitą.

Prelato Pranciškaus Juro netekimu lietuviškosios kultūros puoselėtojai ir lietuvių kėlėjai neteko padrasinančio ir

padedančio asmens, dažnai darbų pradininko. Tikėjimo gilinimas lietuviuose ir krikščioniškos dvasios spauda taip pat pajuto prelato netekimą, nes neteko skatinanto ir remėjo.

Gaila, kad prelatas Juras palaidotas šv. Kazimiero kapinėse Chicagoje. Tiesa, jis ten prie savo kapo buvo ankščiau pasistatęs paminklą. Putname ir Naujosios Anglijos apylinkėse, kur prelatas Juras praleido savo gyvenimą, kur buvo pažįstamas daugelio lietuvių, kur geriausiai žinomi jo darbai ir pasiekimai, kur gyvuoja jo įkurta Alka, gyvena lietuviai tik nemažų pastangų dėka gali aplankyti jo amžino poilsio vietą.

Ilsekis ramybėje, Prelate, savo darbais Dievo garbei ir lietuviams, palikęs ir pastatęs sau amžiną paminklą.

Pastaba. Norintieji išsamiau žinoti apie prelato Juro gyvenimą, veiklą ir pasiekimus, gali tai rasti knygoje: „Valančiaus šviesa už marių“, paruštoje Juozo Ereto, gaunamoje Alkoje ir Lietuvių Katalikų Mokslo akademijoje.

Juozas Kriaučiūnas

MŪSŲ KOLONIJOSE Richmond, VA ETNINIŲ GRUPIŲ ŠVENTĖ

Šių metų rugsėjo mėnesį buvo atšventos 20-tosios sukaktuvės, kai Richmond, VA, Boys Club

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1990 m. gruodžio mėn. 20 d. 5

pradėjo ruošti metinius etninių grupių maisto ir kultūros pasirodymus. Ir šį kartą lietuviai toje šventėje dalyvavo ir buvo apdovanoti išrinktųjų grupės vardu. — (Honored Group).

Maisto skyrius buvo gausiai aprūpintas įvairiais lietuviškais saldumynais, o kultūriniame skyriuje įdomūs eksponatai atvaizdavo, kaip yra švenčiamos Užgavėnės Lietuvoje.

Prie pasirodymo taip pat prisidėjo ponai Grintaliai su gintaro dirbiniais, o iš Balti-

mos atvykęs tautinių šokių ansamblis „Malūnas“ šauniai atliko programą.

Richmondo lietuviai širdingai dėkoja Danutei Balčiūnienei, ansamblio vadovei, ir visiems šokėjams už prisidėjimą prie mūsų Tėvynės vardo garsinimo. Šiuo metu jau daromi planai ir projektai ateinančių metų lietuviškam pasirodymui.

Laima Kazakaitė-Ghatak

Pasaulio žmonės kalba 2796 kalbomis.

Mylimai Žmonai

A. + A. JADVYGAI ŠIMKIENEI

mirus, vyrui ADOLFUI ir giminėms reiškiamie gilia užuojautą ir kartu liūdimė.

Vilhelmina Genienė
Leokadija ir Jonas Dainauskai

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

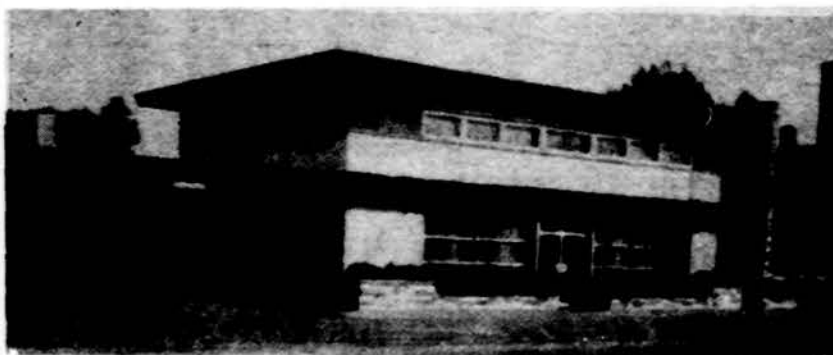
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4805-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai
nuo 1916 metų
PRANEŠA

kad atidaro naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE

Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-862-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS DONALD A. PETKUS
DONALD M. PETKUS LAWRENCE C. GASUNAS

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT PARDUODA
RIMAS L. STANKUS
(312) 586-5959 (708) 425-7161
Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

Parduodame greitai už didesnę kainą! Ikinajimas veltui! Perkame ir parduodame visose JAV valstijose. Išlavinti ir patyrę tarnautojai. MLS kompiuteris. Perkame-parduodame ir mažas ir didesnes nuosavybes. Vietinė įstaiga. ALEXANDER J. MOCKUS REALTORS, LTD. 6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629 (312) 757-6655. Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

Century 21 KMEICK REALTORS 7922 S. Pulaski Rd. 4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai sažiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

Parduodamas 1984 „Ziguli“ auto., modelis VAZ2105, su mūniniu garažu netoli Vilniaus aerodromo. Galima pirkti kiekvieną atskirai. Taisytas. Vilniuje tel. 73-08-06 arba Indianapolisoje tel. 317-872-4885.

TAISOME SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUUVUS Kreiptis į Hermis Deckys Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v. Kalbėti lietuviškai

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sažiningai. 312-779-3313 KLAUDIJUS PUMPUTIS

Lithuanian Alliance of America

(SUSIVIENIJIMAS LIETUVŲ AMERIKOJE)

307 W. 30TH STREET NEW YORK, N. Y. 10001

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Pildomoji Taryba nuoširdžiai sveikina „Draugo“ leidėjus, redakciją ir visą personalą, linkėdama malonių KALĖDŲ ŠVENČIŲ ir laimingų NAUJŲ METŲ.

Genovaitė Meiliūnienė
SLA Sekretorė

SLA Pildomoji Taryba:
Vytautas P. Dargis, Prezidentas
Vytautas Kasniūnas, Viceprezidentas
Genovaitė Meiliūnienė, Sekretorė
Christina Austin, Išdinkė
Josephine Miller, Išdo Globėja
Nellie Bayoras-Romanas, Išdo Globėja
Kazys Bobelis, MD, Daktaras Kvotėjas

Gen. konsulo sveikinimas

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga Lietuvos Generalinio Konsulato New York'e ir savo vardu nuoširdžiai sveikinu dėl Lietuvos laisvės kovojančius veiknius, organizacijų vadovus, mūsų spaudos ir radijo valandėlių darbuotojus bei visus geros valios brolius ir seses laisvajame pasaulyje ir pavertoje Tėvyneje. Tegu mūsų visų bendros pastangos greičiau priartina neteisėtai jėga išplėštos pilnos nepriklausomybės gražinimą mūsų pavergtai Tėvynei.

Anicetas Simutis
Lietuvos Generalinis Konsulas
New York'e

APLINK MUS

x „Drauge“ esanti pašto agentūra gruodžio 24 d., pirmadienį ir gruodžio 31 d., pirmadienį, dirbs iki 12 val. Redakcija, administracija ir spaustuvė tomis dienomis nedirbs.

x Kun. Vytautas Bagdavičius kalbės paskutiniame adventiniame pokalbyje Šv. Antano parapijoje, Cicero, sekmdienį, gruodžio 23 d. Jo tema bus „Dievo įsikūnijimo reikšmė žmogaus antropologinei sampratai“. Tai bus gyvenimiškas žvilgsnis į Kristaus gimimo reikšmę mums, kaip fiziškai dvasiniams kūriniams, gyvenantiems šiandieniniame pasaulyje. Kviečiame pas mus į salę po 11 val. lietuviškų Mišių, pasivažiuojantys į parapiją, pasiklausti šio aktualaus pokalbio, padiskutuoti iškilusias mintis ir pasisvečiuoti adventinėje nuotaikoje.

x Rita Stukaitė ir Vida Počiūtė iš Chicago dabartinį metų gyvena Kaune ir dėsto anglų kalbą Vytauto Didžiojo universitete šiais mokslo metais. Rita yra baigusi Marijos aukšt. mokyklą ir Illinois universitetą ir yra gavusi magistro laipsnį iš biologijos Berkeley universitete Californijoje. Vida taip pat baigusi Marijos aukšt. mokyklą ir Loyolės universitetą anglų kalbą ir literatūrą. Abi rašo tėvams, kad per daug išleptos amerikietiško gyvenimo ir turi prisitaikyti prie vietinio gyvenimo. Jos gyvena V. Putvinskio 66-1, Kaunas 233000.

x Patikslinimas. „Draugo“ gruodžio 18 d. laidoje buvo netikslūs administracijos žinutės. Turėjo būti: A. Antano Antanavičiaus, daugelį metų buvusio Lietuvos operos choro nario, atminimui jo krikšto sūnus Jonas Astrauskas iš Chicago, Ill., lankėsi „Drauge“ ir įteikė 50 dol. auką. labai dėkojame.

x Kalėdų pasilinksminimas įvyks Playhouse, penktadienį, gruodžio 21 d. 8 v.v. Kviečiame visus! Playhouse, 2515 W. 69 St. Tel. 312-476-9763. (sk.)

x Ieškoma moteris prižiūrėti naująjį Phoenix mieste, Arizonoje. Kreiptis: vakarais Phoenix, tel. 602-957-7014 arba bet kuriuo metu 708-246-1551. (sk.)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOŠ duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomomis Kreiptis: Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - el. VI 7-7747. (sk.)

x „ŽAIBAS“ Nr. 10 - skanios rūkytos dešros ir skilandžiai bus pristatyti jūsų nurodytu adresu Lietuvoje. 4 kg lietuviško skilandžio, 2 kg „Žalgirio“ dešros, 2 kg „Suvalkiečių“ dešros, 1 kg „Sodžiaus“ dešros, 1 kg file plevėlės. Pilna kaina \$100.00 - kreiptis „Žaibas“ 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, Ill. 60457. Telefonas (708) 430-8090. (sk.)

x Select Wines & Liquors, 3018 Hobson Rd., Woodridge, IL 60517 pristato gerimus lietuvių pobūviams erno kaina. Kreiptis: Vytas Miceika, tel. 708-969-3880. (sk.)

x RUKYTOS MESOS GAMINIAI - aukštos kokybės. Pristatome į namus Lietuvoje - \$84.00. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk.)

x „U.S. News & World Report“ savo gruodžio 17 d. laidoje išspausdino gana ilgą Jeff Trimble iš Vilniaus reportažą, pavadinimą „No turning back“. Trimble, kuris yra žurnalo Maskvos biuro vyriausias, taip pat pasikalbėjo su prezidentu Landsbergiu prieš jo kelionę į Washingtoną.

x Šv. Kryžiaus ligoninėje papildomai tikrins ateinančioms pacientams kraujo spaudimą nuo pirmadienio iki penktadienio 1-3 val. ateinančių pacientų skyriuje. Taip pat nuo pirmadienio iki penktadienio 2-4 val. p.p. tikrins kraujo spaudimą ligoninės priežiūros centre 5334 W. 65th St.

x JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos pirm. dr. Tomas Remeikis pravedė specialų posėdį, kuris įvyko JAV LB būstinėje lapkričio 15 d. Posėdyje dalyvavo Visuomeninių reikalų tarybos ir krašto valdybos nariai, bet „teleconference“ būdu savo apžvalgomis taip pat prisidėjo Charge d'affaires Stasys Lozoraitis, prof. Benediktas Mačiukas ir prof. Aleksandras Štomas. Posėdžio dalyviai apžvelgė prez. V. Landsbergio kelionę į Šiaurės Ameriką, dabartinius įvykius JAV ir Sovietų Sąjungos politikoje ir apibrėžė planus, kuriuos JAV LB apylinkės galės įgyvendinti su savo kongresmanais sausio mėn. kai jie ar jos lankysis savo rajonuose.

x Kazimiera Škerienė sveikina visus draugus, pažįstamus, linki linksmų šv. Kalėdų ir sveikų, laimingų Naujųjų 1991 Metų. Vietoj kalėdinių kortelių skiria auką lietuviškai spaudai.

x Vincas Akelaitis, Cleveland, Ohio, šv. Kalėdų proga sveikina visus gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdamas sveikų Naujųjų 1991 Metų.

x Verutė ir Jonas Ruteniai sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų proga ir linki laimingų Naujųjų 1991 Metų.

x Lietuvos Krikšto jubilėjaus apžvalginis leidinys - vertinga kalėdinė dovana čia ir Lietuvoje. Kaina dabar tik \$8 (persiuntimas \$2). Užsakymus siųsti: B. Polikaitis, 7218 S. Fairfield Ave., Chicago, IL 60629, tel. 312-434-5719.

x Naujų metų pokylį rengia Lietuvių Opera Jaunimo centro salėje ir kviečia Jus jame dalyvauti. Naujų metų sutikimo pokylio vadovas yra Vaclovas Momkus. Paskambinus jo telefonu 925-6193, galima užsakyti status ir sužinoti visas kitas informacijas. (sk.)

x Ateitininkų Kučios sekmdienį, XII 23, 3 v. p.p. Jaunimo centre. Vietas užsakyti 708-499-2447, 708-424-4150. (sk.)

x G.T. INTERNATIONAL parūpins jūsų giminėms bilietus iš Lietuvos į įvairius Amerikos miestus nesikrendant per Maskvą. Su jūsų giminėmis ryši palaike ir perduoda visas informacijas mūsų raštinės atstovė Vilniuje. Prašome kreiptis: G.T. INTERNATIONAL, INC., 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 430-7272. (sk.)

x TRANSPAK perveda PINIGUS, tvarko PALIKIMUS, pigiai perka AUTOMOBILIUS. 2-ju metų garantija VIDEOaparaturai, TELEVIZORIAIAMS pagal susitarimą. Parduoame kompiuterius, mezgimo, kopijavimo mašinas ir t.t. Visą galim pasiųsti apmokėtu muiu ir pristatyti į namus Lietuvoje. TRANSPAK 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, 312-436-7772. (sk.)

x Antanas Bartusevičius, teisininkas iš Vilniaus, šiuo metu gilina teises studijas Illinois universitete Urbanoje, pasirūpino, kad nuolatos būtų iškelta Lietuvos vėliava to universiteto bibliotekoje. Vėliavą jis gavo iš Lietuvos konsulo Chicagoje Vaclovo Kleizos. Tame universitete studijuoja nemaža lietuvių kilmės studentų.

x „Bridges“, Lithuanian American News Journal, spalio Nr. 8, išėjo iš spaudos ir su viršelyje ideta Ann Jillian - Jūrės Nausėdaitės, žymiosios kino aktorės, nuotrauka. Šiame numeryje rašo kun. V. Valkavičius apie a.a. Bronių Kvilkį, R. Kubiliūtį, išsamus laiškas redaktoriui Albert Čizausko ir daug iliustracijų iš Ann Jillian gyvenimo. Laikraštį redaguoja Eduardas V. Meilus, Jr., padeda Teresė I. Meiluvienė.

x Audrius Polikaitis palydės kalėdines giesmes akordeono muzika Chicago ateitininkų ruošiamose kūčiose sekmdienį Jaunimo centre, gruodžio 23 d. 3 v. p.p.

x Dalilė Valančiūtė-Polikaitienė, daug dirbusi pradiniais „Lituanus“ žurnalo leidimo metais, atsuntė per Juozą ir Ireną Polikaitius glėb senų, labai reikalingų „Lituanus“ numerių „Lituanus“ redaktoriui yra dr. V. Kelertienė, dr. Ant. Klimas ir dr. Jonas Zdanys. Direktoriai, kurie anksčiau nepaminėti, bet pernai paskirti dvejų metų terminui, yra Arvydas Tamulis ir dr. Mindaugas Vyngantas.

x Stefa, Motiejus Krušniai ir sūnūs nuosirdžiai sveikina gimines, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdom ir linki laimingų Naujųjų 1991 Metų. Vietoj sveikinimo kortelių auką „Draugui“.

x Pranė ir Otonas Kapteinai iš Chicago Ridge, Ill., sveikina visus draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdom ir linki laimingų Naujųjų 1991 Metų. Ta proga paremia lietuvišką spaudą.

x Vlada ir Alfonsas Pargauskai, Orland Park, Ill., sveikina visus gimines, draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų ir Naujųjų 1991 Metų proga, skirdami „Draugui“ auką.

x JAV LB St. Petersburg apygardos valdyba sveikina „Draugą“, linki ir toliau tęsti lietuvišką darbą iševijoje. Kalėdų ir Naujų metų proga skiria 25 dol. auką.

x Alex ir Carrie Navardauskai sveikina visus bendradarbius, Zarasikių klubo, Suvalkiečių draugijos, E. Chicago Medžiotų ir Meškeriotų klubo narius, šeimas ir draugus. Balfo 98 skrybiaus aukų rinkėjus ir aukotojus. Linkime džiaugsmingų šv. Kalėdų švenčių, sveikų ir turtingų Naujųjų 1991 Metų.

x Vilija ir Vytautas Marchertai, Downers Grove, Ill., sveikina gimines, draugus ir pažįstamus, linki linksmų šv. Kalėdų ir sveikų, laimingų Naujųjų Metų. Vietoj kortelių skiria auką „Draugui“.

x Chicago Lietuvos Moterų klubas linki, kad kalėdinis džiaugsmas mus visus ir visada jungtų į vienybę. Sekmės ir ištermės per visus Naujuosius 1991 Metus linki visiems lietuviams. Švenčių proga paremė „Draugą“ 75 dol. auką.

x Mielieji draugams ir pažįstamiems linksmų švenčių linki Kęstutis ir Meilutė Biskiai su šeima.

x Birutė ir Liudas Vanagai sveikina gimines, draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų proga ir linki laimingų Naujųjų 1991 Metų.

Lietuvos Aukščiausiosios tarybos pirmininko prof. Vytauto Landsbergio priėmimo Lietuvos pasiuntinybėje Gražina ir V. Landsbergiai.

Nuotr. Br. Čikoto

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PRADŽIUGINKIME LIETUVOS NAŠLAICIUS

Kaskart daugiau nusiskundimų laiškuose iš Tėvynės dėl įvairiausių ten esamų buitinių dalykų trūkumo, jau nekalbant apie vaistus, medikamentus ir pan. Pagalbos prašymai ateina iš organizacijų, institucijų, giminių ir net visai nepažįstamų tautiečių. Išgirstame aibes prašymų, pageidavimų. Tik nesužinome ir gal nepagalvojame, kad mažo našlaitelio širdutė taip pat turi savo svajonių: gal pamatyti savo seniai matytą mamytę, gal glausti prie savęs minkštą meškutį vietoj kieta plastmasinio žaisliuko ar nuspalvinti įdomius piešinukus vaikiškų knygelė.

Tas vaikiškas, kuklias svajones, išpildė Chicagoje susibūrusios lietuvių moterys. Šio kilnaus darbo pradininkė Julija Saulienė sukvietė keliasdešimt moterų. Lapkričio 25 d. įsisteigė Panevėžio „Caritas“ tautos būrelis Chicagoje. Kodel sumanyta talkinti Panevėžio „Caritas“ skyriui? Šis sambūris - didžiausia, gerai veikianti grupė. Jai priklauso 480 katalikių moterų, pasiskirsčiusių į 10 skyrių. Grupė vadovaujama mokytoja Apolonia Vepštienė (vysk. P. Baltakio sesuo). Grupė priklausančios moterys, nuo savų rūpesčių atpalaiduojamos, rūpinasi Panevėžio vaiku namuose esančiais 83 beglobiais vaikais (52 berniukai ir 31 mergaitė), vadovaujama parapijiniam darželiui (125 vaikai), lanko ir globoja senelius ir ligonius namuose. (1991 m.

x Bronė ir Bronius Nainiai šv. Kalėdų proga sveikina gimines, bičiulius ir linki linksmų Naujų 1991 Metų. Kortelių išlaidas aukoja lietuviškai spaudai.

x Vytautas ir Elena Vidugiriai, Palos Verdes, Cal., sveikina visus savo draugus šv. Kalėdų proga, linki džiaugsmingiausių švenčių ir laimingiausių Naujų 1991 Metų. Vietoj kalėdinių kortelių aukoja lietuviškai spaudai paremti.

x Vita Baleišytė ir Amelija Baleišienė šv. Kalėdų proga sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus, linki sveikų ir gražių Naujųjų 1991 Metų.

x Ona Dainienė, Chicago, Ill., sveikina draugus, gimines ir pažįstamus Kalėdų švenčių proga, linki giedros nuotaikos, sveikų ir linksmų Naujųjų 1991 Metų. Draugo paramai skiria 30 dol. auką.

x Elena ir Aleksas Karaliūnai iš Lemont, Ill., šv. Kalėdų ir Naujų metų proga sveikina gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdami sveikatos ir laimingų Naujųjų 1991 Metų.

rudenį tikisi įsteigti senelių namus (80 žmonių). Taipgi lanko moteris „kolonijose“ (pašais namuose) ir per dvasinį ir religinį sustiprinimą bando jas atvesti į prasmingą gyvenimą. Jų pastangomis skleidžiama blaivybės idėja, bandoma atgauti moters-motinos pašaukimo sampratą, ugdyti žmones gailestingumą ir tarpusavio solidarumą.

Sakoma, kad ne vien duona žmogus gyvas, nors toji kasdieninė duonelė visada minčių centre, kai jos trūksta. Tačiau svarbesnė dvasinė žmogaus būseną šiam sūkuriam laikme. Tad kilniais dūmams „Caritas“ moterims - pagarba, o mūsų talka lengvins jų darbą. Šio tautos būrelio steigiamajame susirinkime buvo nustatytos veiklos gairės: dvasiniai ir konkretiniai paremti Panevėžio „Caritas“ nares, globojančias našlačius ir vienišus senelius, tuo prisidedant prie gimtojo krašto gerovės kūrimo. Būrelis veiks kaip savitovus vienetą, nepriklausantis jokiai labdaros organizacijai ar socialiniam reikalui istaigai. Būrelį sudaro jo vadovė, finansinių reikalų vedėja ir dovanų organizatorės. Būrelio narės ir nariai (jau turime ir vyrų, išjungusių ir šilkinų darbą) prisideda kukliu inaušiu ir patarimais ar darbu ir naujų narių suradimu.

Būreliai įsisteigti mintį davė neseniai Lietuvoje apsilankiusios Putnamo seselės Bernadeta ir Ignė. Lankydamos našlaityniams, jos matė didelį trūkumą rankšluosčių, paklodžių, vaikiško muilo, rūbėlių, minkštų žaisliukų, šiltų kojinių (Labai praverstų šlepetės, nes vaikai tapena tik su kojinaitemis). Labai pageidaujamos spalvavimo knygelės, religinio turinio leidiniai, nes vaikų globėjos ruošia juos pirmai šv. Komunijai, buvo suruoštas bendras krikštas, surandami krikštėčiai.

Negaištant laiko procedūriniais reikalais, sumanios šio tautos būrelio iniciatorės pastangų dėka Panevėžio našlaitėlius Kalėdų šventės pradžiuogins jiems pasiūstos dovanėlės: 18 siuntinių su pliusiniais meškutiais, vaikišku muilu, aliejum. Pasiėks juos ir 122 religinio turinio iliustruotos knygelės, instrukcijų knygelės darželinukų mokytojos, 132 spalvavimo knygelės su 40 dežutėlių kreidinių pieštukų. Taip pat buvo užprenumeruota „Skautų aidas“, „Ateities“ ir „Laiškų lietuviams“ žurnalų.

Reikia tikėtis, kad šventą Kūčių vakarą toli, Tėvynėje Lietuvoje, našlaičių veideliai švytės džiaugsmu, o šiaups Atlanto juos apdovanojusios geriosios širdys taip pat jaus didelį pasitenkinimą. Prie šių kuklių pastangų jau prisidėjo daugiau nei 70 žmonių. Aušros Vartų

skaučių tunto Kunig. Gražinos ir Kernavės tunto „Verpsčių“ būreliai, atlikdami savo kalėdinį gerą darbą, prisidėjo didesniems aukoms. Būtų gera, kad Panevėžio, savo gimtojo miesto, beglobius vaikučius prisimintų gausi narių Panevėžio draugija ir kiekvienas, a, kurie norėtų tapti našlaitelių „gerosiomis laumėmis“. Šio būrelio įsisteigimas ir narių entuziazmas mažutėlių labai darbuotis tebūna paskata kurtis naujais būreliais globojant kitų vietovių našlačius.

Būsimas būrelis susirinkimas numatytas ateinančių metų sausio 27 d. Apie jį bus skelbiama spaudoje. Bus tariamasi kuo pradžiuoginti mažuosius šv. Velykų proga. Kviečiami visi, norintieji tapti našlaičių ir senelių globėjais, susisiekti su būrelio vadove Julija Sauliene. sj

BALZEKO MUZIEJUS NEUŽMIRŠTA SAVO TALKININKŲ

Kalėdų šventės yra dovanų, sveikinimų ir linkėjimų metas, kai vieni kitų neužmiršta ir prisimena. Ir Balzeko Lietuvių kultūros muziejus neužmiršo savo talkininkų, o jų yra gana gražus būrelis. Gruodžio 14 d. susikvietė savo bendradarbius ir talkininkus į Gintaro salę, kur vyko vaišės. Pasiūstus ir talkininkus, jų tarpe matėsi įvairių generacijų žmonės. Muziejus ir yra ta srovė, į kurią visi susibėga. Čia ateina ir dirba ne vien tik lietuviškai, bet ir jų draugai. Muziejus galbūt yra viena iš nedaugelio tokių vietų, kur ir kitataučiai yra jungiami lietuviškam darbui. Ir kas būtų, jeigu jų nebūtų. Kas būtų iš mūsų visos lietuviškos veiklos, jeigu nebūtų savanorių ir talkininkų? Muziejus nėra vien tik sandėlis, bet jame vyksta gyvas kultūrinis gyvenimas. Rengiamos parodos, paskaitos, koncertai ir įvairūs kursai.

Artėjant Kalėdų šventėms vyko šiaudinukų pamokos. Kiek žinau, Chicago ir yra šiaudinukų gimtinė. Lietuvoje kaimuose iš šiaudų buvo daromi įvairūs papuošalai. Bet tikrasis šiaudinukų menas, tokių, kaip mes žinome, buvo išvystytas Chicagoje. Čia labai dideli nuopelnai yra a.a. Juzės Daužvardienės ir Balzeko muziejus prie to daug prisidėjo. Dabar net neįsivaizduojame lietuviškos eglutės be šiaudinukų. Reikia tikėtis ir linkėti, kad ir Lietuvoje jų naudojimas plis.

Muziejuje vyksta ir lietuvių kalbos kursai tiems, kurie yra iš mišrių šeimų arba trečioji ir net ketvirtoji lietuvių karta. Lietuviškas pavasaris Lietuvoje turi savo atgarsį ir išeivijoje. Pasaulio susidomėjimas Lietuva pabūdino daugelyje jau

miegojus lietuvi. Jaunimas didžiūojasi, kad jie yra lietuviai. Ir Balzeko muziejaus lankytojų skaičius padidėjo. Daugelis iš jų anksčiau apie lietuvių nieko net nežinojo. Čia muziejus ir atlieka Lietuvos ambasadoriaus pareigas. Taip pat jo reputacija ir Lietuvoje kyla ir didėja kontaktai. Be to, daugėja ir lankytojų iš Lietuvos. Yra labai svarbūs jo senųjų raštų, knygų ir periodikos rinkiniai. Jų tvarkymui vadovauja dr. D. Fajnhauzas, kuris yra žymus istorikas. Balzeko muziejus gali didžiūti, turėdamas jį savo tarpe. Labai svarbus muziejaus padalinys yra ir video skyrius, kur nemačiusieji Lietuvos ekrane gali ją pamatyti.

Lietuviškos vaišės be kugelio neapsieina, tad ir jis buvo. Buvo apsieta be didelių kalbų. Trumpu žodžiu pasveikino ir apie muziejaus darbus pakalbėjo pats muziejaus šeimininkas ir jo steigėjas St. Balzekas. Val Ramonis ir Stasė Semėnienė yra tie žmonės, kurie daug ratukų suka. Veteranai talkininkai buvo atžymėti garbės diplomais. H. Juknaitis, Clearing Bank viceprez., įteikė čekį. Kiek prisimenu, pernai jis taip pat įteikė čekį. Kadangi muziejuje darbas vyksta, tad vaišės ilgai netruko. Po vaišių, dar daugelisėjo į galeriją, kur buvo lietuviškų kalėdinių atvirukų ir iš šiaudinukų padarytų paveikslų paroda. J. Žygas

I 1991-SIUS SU LIETUVIŲ OPERA

Greitai, labai greitai praskriejo 90-ji metai. Dienos viena kita pilnos įvykių ir nerimasties dėl neaiškiaus rytojaus tiek pasaulinių įvykių arenoje, tiek ir mūsų dramatiškos įtampos pasiekusioje, savitame gyvenime pakilusioje Lietuvoje. Kokį rytojų atneš Lietuvai 91-ji, kokie nepretelkiai ir sunkumai jos dar laukia ateityje, tebėra mūsų visų didysis rūpestis. Šiais mūsų kraštą slegiančiais rūpesčiais bei jų gyvenimo nuotropomis dalinsimės ir susirinkę praleisti kartu paskutines šių metų valandas.

Lietuvių opera jau daugelį metų Naujuosius Metus šaujami sutinka su savo svečiais ir rėmėjais Jaunimo centro didžiojoje salėje. Šiais metais taip pat ji kviečia lietuvių visuomenę įsijungti į jos gražų nuolatinių dalyvių būrį ir nuotaikingai sukti Naujuosius Metus su Lietuvių Opera.

Lietuvių operos valdyba stengiasi šilta priimti savo mielos operos bičiulius, sudaryti jiems šiam vakarui jaukią bei šventišką aplinką. Baliaus reikalus vėl, kaip jau ne kartą anksčiau, valdybos pakviestas, tvarko solistas Vaclovas Momkus, talkinant Lietuvių operos nariams. Pas jį prašoma kreiptis dėl rezervacijų bei informacijos.

Prieš vakariene svečių lauks gausus pasirinkimas kokteilių, o po to puiki vakariene šiai proga papuoštoje salėje, kam nebus galima nei laiko, nei energijos. Be vakarienės, po vidurnakčio svečiai dar galės pasigardžiuoti prie šaujami paruošto užkandžių stalo. Visa tai, o taip pat įskaitant šampaną, gerimus bei vidurnakčio žėručius bei žvangučius Lietuvių opera pasiūlo savo mieliems operos bičiuliams už labai nominalią kainą.

Dvylikai dūžių nuaidėjęs, sugiedosime Tautos himną, ryžtingiau šį vakarą, kaip bet kada ir, pakėlę šampano taure, linkėsime vieni kitams laimės,

Juoz. K.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.